ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

Αριθ. Πρωτ. ___________
Διεκπ. ___________

**ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ**

Από τα επίσημα Πρακτικά της ΚΣΤ΄, 22 Σεπτεμβρίου 2023, Συνεδρίασης της Ολομέλειας της Βουλής, στην οποία ψηφίστηκε το παρακάτω σχέδιο νόμου:

***Για την ενίσχυση της εργασίας - Ενσωμάτωση της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/1152 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 20ής Ιουνίου 2019 - Απλοποίηση ψηφιακών διαδικασιών και ενίσχυση της Κάρτας Εργασίας - Αναβάθμιση της επιχειρησιακής λειτουργίας του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης και της Επιθεώρησης Εργασίας***

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΜΕΡΟΣ Γ΄: ΣΥΜΠΛΗΡΩΣΗ ΡΥΘΜΙΣΕΩΝ ΚΩΔΙΚΑ ΑΤΟΜΙΚΟΥ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

Άρθρο 19 Καταγγελία σύμβασης εργασίας αορίστου χρόνου χωρίς προειδοποίηση και χωρίς αποζημίωση απόλυσης - Προσθήκη άρθρου 325Α στον Κώδικα Ατομικού Εργατικού Δικαίου

ΜΕΡΟΣ Δ΄: ΑΠΛΟΠΟΙΗΣΗ ΨΗΦΙΑΚΩΝ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΩΝ ΚΑΙ ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΗΣ ΚΑΡΤΑΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ - ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΗΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄: ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΨΗΦΙΑΚΗΣ ΠΛΑΤΦΟΡΜΑΣ ΚΑΙ ΑΠΛΟΠΟΙΗΣΗ ΤΩΝ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΩΝ ΤΟΥ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ «ΕΡΓΑΝΗ ΙΙ» - ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΟΥ ΘΕΣΜΟΥ ΤΗΣ ΨΗΦΙΑΚΗΣ ΚΑΡΤΑΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Άρθρο 20 Δημιουργία ψηφιακής πλατφόρμας REBRAIN GREECE για τη διασύνδεση επιστημόνων - εργαζομένων υψηλών δεξιοτήτων που διαμένουν εντός και εκτός Ελλάδος με την εγχώρια αγορά εργασίας

Άρθρο 21 Ανάρτηση βασικών όρων εργασίας και ατομικής σύμβασης εργασίας στο Πληροφοριακό Σύστημα «ΕΡΓΑΝΗ ΙΙ» - Ηλεκτρονική υπογραφή - Πρότυπο Βασικών Όρων Εργασίας και Ατομικής Σύμβασης Εργασίας

Άρθρο 22 Καταχώριση αλλαγής ωραρίου και υπερωριών στο Πληροφοριακό Σύστημα «ΕΡΓΑΝΗ ΙΙ» από επιχειρήσεις ή εκμεταλλεύσεις που έχουν ενταχθεί στην ψηφιακή κάρτα εργασίας - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 80 ν. 4144/2013

Άρθρο 23 Διαδικασία υποβολής στο Πληροφοριακό Σύστημα «ΕΡΓΑΝΗ ΙΙ» των περιπτώσεων λύσης της σύμβασης εργασίας - Τροποποίηση άρθρου 320 Κώδικα Ατομικού Εργατικού Δικαίου

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄: ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΗΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Άρθρο 24 Επιχειρησιακός συντονισμός με την Επιθεώρηση Εργασίας για την προστασία της εργασίας - Τροποποίηση παρ. 2 άρθρου 103 ν. 4808/2021

Άρθρο 25 Ρυθμίσεις για την απασχόληση την έκτη ημέρα σε επιχειρήσεις ή εκμεταλλεύσεις συνεχούς λειτουργίας, που εφαρμόζουν σύστημα πενθήμερης εβδομαδιαίας εργασίας - Προσθήκη άρθρου 182Γ στον Κώδικα Ατομικού Εργατικού Δικαίου

Άρθρο 26 Ρυθμίσεις για την απασχόληση την έκτη ημέρα σε επιχειρήσεις ή εκμεταλλεύσεις που δεν είναι εκ φύσεως συνεχούς λειτουργίας και εφαρμόζουν σύστημα πενθήμερης εβδομαδιαίας εργασίας - Προσθήκη άρθρου 182Β στον Κώδικα Ατομικού Εργατικού Δικαίου

Άρθρο 27 Δυνατότητα απασχόλησης εργαζομένων κατά την ημέρα Κυριακή και κατά τις ημέρες αργίας - Προσθήκη περ. κε), κστ) και κζ) στην παρ. 1 του άρθρου 200 του Κώδικα Ατομικού Εργατικού Δικαίου

Άρθρο 28 Δυνατότητα συμφωνίας περί διευθέτησης του χρόνου εργασίας μεταξύ του εργοδότη και του εργαζομένου - Τροποποίηση παρ. 6 άρθρου 192 Κώδικα Ατομικού Εργατικού Δικαίου

Άρθρο 29 Καταβολή ειδικού εποχιακού βοηθήματος - Τροποποίηση παρ. 1 και παρ. 3 άρθρου 22 ν. 1836/1989

Άρθρο 30 Καθορισμός όρων και προϋποθέσεων άσκησης καθηκόντων ιατρών εργασίας - Προσθήκη παρ. 4 στο άρθρο 16 του ν. 3850/2010 - Εξουσιοδοτική διάταξη

Άρθρο 31 Προστασία δικαιώματος στην εργασία - Προσθήκη παρ. 4 στο άρθρο 93 του ν. 4808/2021

Άρθρο 32 Προστασία εργαζομένων σε περιπτώσεις φυσικών και τεχνολογικών καταστροφών και έκτακτων καιρικών φαινομένων

ΜΕΡΟΣ Ε΄: ΑΛΛΕΣ ΕΠΕΙΓΟΥΣΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ

Άρθρο 33 Αμοιβή του χρόνου προϋπηρεσίας στον ιδιωτικό τομέα και αναπροσαρμογή των αποδοχών των εργαζομένων - Κατάργηση του άρθρου 4 της υπ' αρ. 6/28.2.2012 Πράξης Υπουργικού Συμβουλίου

Άρθρο 34 Χορήγηση ασφαλιστικής ικανότητας σε πληγείσες από φυσικές καταστροφές περιοχές - Τροποποίηση περ. ε) παρ. 1 άρθρου 90 ν. 5018/2023

Άρθρο 35 Απαλλαγή από τη συμμετοχή για τη χορήγηση φαρμάκων και την εκτέλεση διαγνωστικών εξετάσεων και ηλεκτρονικών γνωματεύσεων για παροχές του Ενιαίου Κανονισμού Παροχών Υγείας των πληγέντων από την κακοκαιρία «Daniel»

Άρθρο 36 Συμπληρωματικός Κρατικός Προϋπολογισμός οικονομικού έτους 2023

ΜΕΡΟΣ ΣΤ΄: ΕΞΟΥΣΙΟΔΟΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΚΑΤΑΡΓΟΥΜΕΝΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 37 Εξουσιοδοτικές διατάξεις

Άρθρο 38 Καταργούμενες διατάξεις

ΜΕΡΟΣ Ζ΄: ΕΝΑΡΞΗ ΙΣΧΥΟΣ

Άρθρο 39 Έναρξη ισχύος

## ΜΕΡΟΣ Α΄
## ΣΚΟΠΟΣ - ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ

### Άρθρο 1 Σκοπός

Σκοπός του παρόντος είναι:

α) Η ενίσχυση της εργασίας και η αύξηση της απασχόλησης, με διαφανείς και προβλέψιμους όρους εργασίας, και

β) η απλοποίηση των διοικητικών διαδικασιών με στόχο την αύξηση της απασχόλησης και των βιώσιμων και δίκαια αμειβόμενων θέσεων εργασίας, η θέσπιση νέων προστατευτικών κανόνων για τους εργαζομένους, η καταπολέμηση της αδήλωτης και υποδηλωμένης εργασίας και η διασφάλιση της ανταγωνιστικότητας των επιχειρήσεων.

### Άρθρο 2
### Αντικείμενο

Αντικείμενο του παρόντος αποτελεί:

α) Η ενσωμάτωση της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/1152 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 20ής Ιουνίου 2019 για διαφανείς και προβλέψιμους όρους εργασίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση (L 186) και

β) η απλοποίηση των διαδικασιών εντός του Πληροφοριακού Συστήματος «ΕΡΓΑΝΗ ΙΙ» του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης.

**ΜΕΡΟΣ Β΄**
**ΕΝΣΩΜΑΤΩΣΗ ΤΗΣ ΟΔΗΓΙΑΣ (ΕΕ) 2019/1152 ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΗΣ 20ΗΣ ΙΟΥΝΙΟΥ 2019 ΓΙΑ ΔΙΑΦΑΝΕΙΣ ΚΑΙ ΠΡΟΒΛΕΨΙΜΟΥΣ ΟΡΟΥΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ**

**Άρθρο 3**
**Σκοπός - Αντικείμενο και πεδίο εφαρμογής - Ορισμοί - Αντικατάσταση άρθρου 69 Κώδικα Ατομικού Εργατικού Δικαίου (Άρθρα 1, 2 και 20 της Οδηγίας (ΕΕ)2019/1152)**

Το άρθρο 69 του Κώδικα Ατομικού Εργατικού Δικαίου (π.δ. 80/2022, Α΄ 222), περί του σκοπού και του πεδίου εφαρμογής του Τμήματος Ι του Μέρους Γ΄ του Κώδικα, αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 69
Σκοπός - Αντικείμενο και πεδίο εφαρμογής - Ορισμοί

1. Με το άρθρο 1Α, το παρόν άρθρο και τα άρθρα 70 έως 74Γ, 182Α, 189 και 339 ενσωματώνεται στην ελληνική νομοθεσία η Οδηγία (ΕΕ) 2019/1152 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 20ής Ιουνίου 2019 για διαφανείς και προβλέψιμους όρους εργασίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση (L 186).
2. Το άρθρο 1Α, το παρόν άρθρο και τα άρθρα 70 έως 74Γ, 182Α, 189 και 339: α) δεν θίγουν την εφαρμογή ευνοϊκότερων διατάξεων για τους εργαζομένους που προβλέπονται από την εθνική και ενωσιακή νομοθεσία και β) εφαρμόζονται σε όλους τους εργαζομένους που απασχολούνται με σύμβαση ή σχέση εξαρτημένης εργασίας, συμπεριλαμβανομένων των περιπτώσεων δανεισμού εργαζομένου, με την επιφύλαξη των οικείων διατάξεων και ιδίως του άρθρου 118.
3. Τα άρθρα 1Α, 69Α, 69Β, 70Α, 182Α και 189 δεν εφαρμόζονται σε εργαζομένους στον δημόσιο τομέα, όπως ορίζεται στην περ. α) της παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 4270/2014 (Α΄ 143), εφόσον ισχύουν για τα ζητήματα αυτά ειδικές διατάξεις.
4. Τα άρθρα 69Α και 70Α δεν εφαρμόζονται σε εργοδότες οικιακών μισθωτών.
5. Στους ναυτικούς και στους θαλάσσιους αλιείς: α) τα άρθρα 70, 71, 72 και 73 του παρόντος εφαρμόζονται με την επιφύλαξη του ν.δ. 187/1973 (Α΄ 261), του ν. 4078/2012 (Α΄ 179), του π.δ. 171/2014 (Α΄ 268), του π.δ. 13/2018 (Α΄ 26), του π.δ. 49/2020 (Α΄ 107) και του ν. 5020/2023 (Α΄ 29), β) δεν εφαρμόζονται οι υποχρεώσεις που προβλέπονται στις περ. ιγ) και ιε) της παρ. 1 του άρθρου 70 και στα άρθρα 69Α, 182Α εκτός της παρ. 4 και στο άρθρο 189.
6. Στο παρόν άρθρο και στα άρθρα 70 έως 74Γ, 182Α και 189 ισχύουν οι ακόλουθοι ορισμοί:
α) Ως «ωράριο εργασίας» νοείται το χρονοδιάγραμμα που καθορίζει τις ώρες και ημέρες έναρξης και λήξης της εκτέλεσης της εργασίας.
β) Ως «ώρες και ημέρες αναφοράς» νοούνται χρονικές περίοδοι σε συγκεκριμένες ημέρες, κατά τη διάρκεια των οποίων μπορεί να εκτελεστεί η εργασία με αίτημα του εργοδότη.
γ) Ως «πρόγραμμα οργάνωσης του χρόνου εργασίας» νοούνται η μορφή οργάνωσης του χρόνου εργασίας και η κατανομή της σύμφωνα με ορισμένο τρόπο που καθορίζεται από τον εργοδότη.»

**Άρθρο 4**
**Δοκιμαστική περίοδος - Δόκιμος εργαζόμενος - Προσθήκη άρθρου 1Α στον Κώδικα Ατομικού Εργατικού Δικαίου (Άρθρο 8 της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/1152)**

Στον Κώδικα Ατομικού Εργατικού Δικαίου (π.δ. 80/2022, Α΄ 222), μετά από το άρθρο 1, προστίθεται άρθρο 1Α, ως εξής:

«Άρθρο 1Α
Δοκιμαστική περίοδος - Δόκιμος εργαζόμενος

1. Ο εργοδότης δύναται, κατά τη σύναψη σύμβασης εργασίας αορίστου χρόνου, να συμφωνήσει με τον εργαζόμενο δοκιμαστική περίοδο χρονικού διαστήματος έως έξι (6) μηνών, κατά τη διάρκεια της οποίας η σύμβαση ή η σχέση εργασίας τελεί υπό δοκιμή.
2. Αν, κατά τη διάρκεια ή με το πέρας του χρονικού διαστήματος της παρ. 1, ο εργοδότης κρίνει ότι η δοκιμαστική υπηρεσία του εργαζομένου είναι επιτυχής και διατηρήσει αυτόν στην επιχείρησή του, ως χρόνος έναρξης της σύμβασης λογίζεται η αρχική ημερομηνία πρόσληψης του εργαζομένου για όλα τα δικαιώματά του που στηρίζονται στην απασχόλησή του.
3. Αν, κατά τη διάρκεια ή με το πέρας του χρονικού διαστήματος της παρ. 1, ο εργοδότης κρίνει ότι η δοκιμαστική υπηρεσία του εργαζομένου δεν είναι επιτυχής, η σύμβαση υπό δοκιμή λύεται αυτοδικαίως και ο διανυθείς χρόνος λογίζεται ως χρόνος εργασίας για όλα τα δικαιώματα που παρήχθησαν μέχρι το σημείο της λύσης της.
4. Σε περίπτωση σύμβασης εξαρτημένης εργασίας ορισμένου χρόνου, η δοκιμαστική περίοδος που συμφωνείται είναι ανάλογη του συνολικού χρόνου που προβλέπεται στη σύμβαση και, σε κάθε περίπτωση, δεν μπορεί να υπερβαίνει το ένα τέταρτο (1/4) της συνολικής περιόδου απασχόλησης, με ανώτατο όριο τους έξι (6) μήνες. Αν ανανεωθεί η σύμβαση για την ίδια θέση και τα ίδια καθήκοντα, δεν επιτρέπεται πρόβλεψη για νέα δοκιμαστική περίοδο.
5. Αν η σχέση εργασίας ανασταλεί για οποιονδήποτε λόγο κατά τη διάρκεια της δοκιμαστικής περιόδου, παρατείνεται αναλόγως η διάρκεια της δοκιμαστικής περιόδου.
6. Σε κάθε περίπτωση και κατά τη διάρκεια της δοκιμαστικής περιόδου, εφαρμόζονται όλες οι προστατευτικές για τον εργαζόμενο διατάξεις που συνδέονται με τη σύμβαση ή σχέση εξαρτημένης εργασίας του, ιδίως τα άρθρα 162 έως 179 και η παρ. 1 του άρθρου 339.

**Άρθρο 5**
**Παροχή πληροφοριών - Χρονοδιάγραμμα και μέσα ενημέρωσης - Αντικατάσταση άρθρου 71 Κώδικα Ατομικού Εργατικού Δικαίου (Άρθρα 3 και 5 της Οδηγίας (ΕΕ)2019/1152)**

Το άρθρο 71 του Κώδικα Ατομικού Εργατικού Δικαίου (π.δ. 80/2022, Α΄ 222), περί των τρόπων ενημέρωσης του εργαζομένου για τους ουσιώδεις όρους της σύμβα-

σης ή σχέσης εργασίας, αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 71
Παροχή πληροφοριών - Χρονοδιάγραμμα
και μέσα ενημέρωσης

1. Οι εργοδότες υποχρεούνται να παρέχουν γραπτώς στους εργαζομένους όλες τις πληροφορίες των άρθρων 70, 72 και 73 με έναν από τους παρακάτω τρόπους:

α) με παράδοση εντύπου ή

β) σε ηλεκτρονική μορφή, υπό την προϋπόθεση ότι υπάρχει δυνατότητα πρόσβασης από τον εργαζόμενο στις σχετικές πληροφορίες, αποθήκευσης και εκτύπωσης των πληροφοριών αυτών και ο εργοδότης διατηρεί απόδειξη αποστολής ή παραλαβής.

2. Η ενημέρωση για τα στοιχεία των περ. α), β), γ), δ), ε), ζ), ια), ιβ) και ιγ) της παρ. 1 του άρθρου 70 γίνεται με παράδοση στον εργαζόμενο εγγράφου, σε έντυπη ή ηλεκτρονική μορφή, μία (1) εβδομάδα το αργότερο από την έναρξη της εργασίας του, υπό τον όρο ότι το έγγραφο αυτό περιλαμβάνει όλα τα αναφερόμενα στις περιπτώσεις αυτές στοιχεία.

3. Η ενημέρωση για τα στοιχεία των περ. στ), η), θ), ι), ιδ) και ιε) της παρ. 1 του άρθρου 70 γίνεται με παράδοση στον εργαζόμενο εγγράφου, σε έντυπη ή ηλεκτρονική μορφή, έναν (1) μήνα το αργότερο από την έναρξη της εργασίας του, υπό τον όρο ότι το έγγραφο αυτό περιλαμβάνει όλα τα αναφερόμενα στις περιπτώσεις αυτές στοιχεία.

4. Ο εργοδότης γνωστοποιεί στον εργαζόμενο τις διατάξεις της εργατικής νομοθεσίας, που έχουν εφαρμογή και καθορίζουν τους ελάχιστους όρους αμοιβής και εργασίας, δωρεάν, με σαφήνεια, διαφάνεια, λεπτομερή και εύκολα προσβάσιμο από απόσταση τρόπο, μέσω έντυπης ή ηλεκτρονικής μορφής, μεταξύ άλλων και μέσω υφιστάμενων επιγραμμικών πυλών.»

**Άρθρο 6**
**Υποχρέωση παροχής ενημέρωσης - Αντικατάσταση άρθρου 70 Κώδικα Ατομικού Εργατικού Δικαίου (Άρθρο 4 της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/1152)**

Το άρθρο 70 του Κώδικα Ατομικού Εργατικού Δικαίου (π.δ. 80/2022, Α΄ 222), περί της υποχρέωσης ενημέρωσης του εργαζομένου για τους ουσιώδεις όρους της σύμβασης ή σχέσης εργασίας, αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 70
Υποχρέωση ενημέρωσης

1. Οι ουσιώδεις όροι της σύμβασης ή σχέσης εργασίας, τους οποίους οι εργοδότες υποχρεούνται να γνωστοποιούν στους εργαζομένους, είναι οι ακόλουθοι:

α) τα στοιχεία ταυτότητας των συμβαλλόμενων μερών,

β) ο τόπος παροχής της εργασίας, συμπεριλαμβανομένης και της περίπτωσης παροχής της εργασίας σε διάφορα σημεία, ή, σε περίπτωση μη καθορισμού του τόπου από τον εργοδότη, η δυνατότητα επιλογής του από τον εργαζόμενο, η έδρα της επιχείρησης ή η κατοικία του εργοδότη,

γ) η θέση ή ειδικότητα του εργαζομένου, ο βαθμός του, η κατηγορία ή ο κλάδος της απασχόλησής του, καθώς και το αντικείμενο της εργασίας του,

δ) η ημερομηνία έναρξης της σύμβασης ή της σχέσης εργασίας,

ε) αν πρόκειται για σχέση εργασίας ορισμένου χρόνου, η ημερομηνία λήξης ή η προβλεπόμενη διάρκεια αυτής,

στ) τα στοιχεία του έμμεσου εργοδότη, αν πρόκειται για εργασία που παρέχεται μέσω επιχείρησης προσωρινής απασχόλησης (Ε.Π.Α.), με την επιφύλαξη του άρθρου 118,

ζ) η διάρκεια και οι όροι της δοκιμαστικής περιόδου, αν έχει συμφωνηθεί,

η) η κατάρτιση που παρέχεται από τον εργοδότη, αν υφίσταται τέτοια παροχή προς τον εργαζόμενο,

θ) η διάρκεια της άδειας με αποδοχές που δικαιούται ο εργαζόμενος, καθώς και ο τρόπος και χρόνος χορήγησής της,

ι) η διαδικασία που ακολουθείται από τον εργοδότη και τον εργαζόμενο σε περίπτωση λύσης της σύμβασης ή της σχέσης εργασίας, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία, και ιδίως η υποχρέωση έγγραφης καταγγελίας που γνωστοποιείται στον αντισυμβαλλόμενο, οι προθεσμίες προειδοποίησης και ο προσδιορισμός του ύψους της αποζημίωσης, καθώς και η ύπαρξη σπουδαίου λόγου, αν αυτός απαιτείται,

ια) οι πάσης φύσεως αποδοχές που δικαιούται ο εργαζόμενος, καθώς και η περιοδικότητα και ο τρόπος καταβολής τους,

ιβ) όταν το πρόγραμμα οργάνωσης του χρόνου εργασίας είναι εξ ολοκλήρου ή ως επί το πλείστον προβλέψιμο, η διάρκεια της κανονικής ημερήσιας ή εβδομαδιαίας απασχόλησης του εργαζομένου, ρυθμίσεις περί υπερωριακής απασχόλησης ή πρόσθετης εργασίας και αμοιβής αυτών, καθώς και ρυθμίσεις σχετικά με τις αλλαγές βάρδιας,

ιγ) όταν το πρόγραμμα οργάνωσης του χρόνου εργασίας είναι εξ ολοκλήρου ή ως επί το πλείστον μη προβλέψιμο:

ιγα) η αρχή ότι το ωράριο εργασίας είναι μεταβλητό, ο αριθμός των εγγυημένων αμειβόμενων ωρών και η αμοιβή που καταβάλλεται για την εργασία που πραγματοποιείται επιπροσθέτως ή πέραν των εγγυημένων αυτών ωρών,

ιγβ) οι ώρες και ημέρες αναφοράς, σύμφωνα με την περ. β) της παρ. 6 του άρθρου 69,

ιγγ) η ελάχιστη περίοδος εντός της οποίας ο εργοδότης οφείλει να ειδοποιήσει τον εργαζόμενο πριν από την ανάθεση εργασίας και η προθεσμία εντός της οποίας ο εργοδότης δύναται να ακυρώσει την ανάθεση εργασίας, σύμφωνα με την περ. β) της παρ. 1 του άρθρου 182Α,

ιδ) η συλλογική σύμβαση που καθορίζει τους ελάχιστους όρους αμοιβής και εργασίας του εργαζομένου, καθώς και οι συλλογικοί φορείς που τη συνυπογράφουν και

ιε) οι φορείς κοινωνικής ασφάλισης στους οποίους είναι ασφαλισμένος ο εργαζόμενος, καθώς και κάθε άλλη παροχή από τον εργοδότη που σχετίζεται με την κοινωνική ασφάλιση.

2. Η πληροφόρηση για τα στοιχεία των περ. ζ), η), θ), ι), ια), ιβ) και ιε) της παρ. 1 μπορεί να γίνεται και με παραπομπή στις ισχύουσες διατάξεις της εργατικής νομοθεσίας.

3. Όταν ο εργαζόμενος απασχολείται μέσω επιχείρησης προσωρινής απασχόλησης (Ε.Π.Α.) ή με σύμβαση δανεισμού, πέραν των υποχρεώσεων του άμεσου εργοδότη που απορρέουν από την παρ. 1, ο έμμεσος εργοδότης έχει την υποχρέωση να του γνωστοποιεί τα στοιχεία των περ. ιβ) και ιγ) της παρ. 1.»

**Άρθρο 7**
**Μεταβολή των στοιχείων της σύμβασης ή της σχέσης εργασίας και πληροφορίες για την εργασία στην αλλοδαπή - Αντικατάσταση άρθρου 73 Κώδικα Ατομικού Εργατικού Δικαίου**
**(Άρθρο 6 της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/1152)**

Το άρθρο 73 του Κώδικα Ατομικού Εργατικού Δικαίου (π.δ. 80/2022, Α΄ 222), περί της μεταβολής των στοιχείων της σύμβασης ή της σχέσης εργασίας, αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 73
Μεταβολή των στοιχείων της σύμβασης ή σχέσης εργασίας και πληροφορίες για την εργασία στην αλλοδαπή

1. Όταν μεταβάλλονται με οποιονδήποτε τρόπο τα στοιχεία της σχέσης εργασίας που προβλέπονται στην παρ. 1 του άρθρου 70 και στο άρθρο 72, επειδή ο εργαζόμενος αποσπάται σε άλλο κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή σε τρίτη χώρα, ο εργοδότης συντάσσει σχετικό έγγραφο, το οποίο παραδίδει στον εργαζόμενο το αργότερο μέχρι την πραγματοποίηση της μεταβολής.

2. Το έγγραφο της παρ. 1 δεν απαιτείται σε περίπτωση τροποποίησης των σχετικών διατάξεων της εργατικής νομοθεσίας, όταν παραπέμπουν σε αυτές τα έγγραφα της παρ. 2 του άρθρου 71 και, κατά περίπτωση, της περ. β) της παρ. 1 και της περ. α) της παρ. 2 του άρθρου 72.»

**Άρθρο 8**
**Πληροφορίες για την εργασία στην αλλοδαπή - Αντικατάσταση άρθρου 72 Κώδικα Ατομικού Εργατικού Δικαίου**
**(Άρθρο 7 της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/1152)**

Το άρθρο 72 του Κώδικα Ατομικού Εργατικού Δικαίου (π.δ. 80/2022, Α΄ 222), περί της εργασίας στην αλλοδαπή, αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 72
Πληροφορίες για την εργασία στην αλλοδαπή

1. Αν ένας εργαζόμενος παρέχει συνήθως την εργασία του στην Ελλάδα και κληθεί να απασχοληθεί σε άλλο κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή σε τρίτη χώρα, δυνάμει σύμβασης ή σχέσης εργασίας που καταρτίσθηκε στην Ελλάδα, τα έγγραφα που προβλέπονται στο άρθρο 71 του παραδίδονται πριν από την αναχώρησή του και περιέχουν τουλάχιστον τα εξής πρόσθετα στοιχεία:

α) τη χώρα ή τις χώρες όπου πρόκειται να παρέχει την εργασία του και την αναμενόμενη διάρκειά της,

β) το νόμισμα στο οποίο πρόκειται να καταβάλλονται οι αποδοχές του,

γ) τα επιδόματα ή τις παροχές, σε χρήμα ή σε είδος, που συνδέονται με την ανάθεση της εργασίας και

δ) πληροφορίες σχετικά με το αν προβλέπεται επαναπατρισμός και, αν ναι, τους όρους που διέπουν τον επαναπατρισμό του.

2. Αν ο εργαζόμενος αποσπασθεί σε κράτος μέλος στο πλαίσιο της Οδηγίας 96/71/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 16ης Δεκεμβρίου 1996 σχετικά με την απόσπαση εργαζομένων στο πλαίσιο παροχής υπηρεσιών (L 18), όπως τροποποιήθηκε με την Οδηγία (ΕΕ) 2018/957 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 28ης Ιουνίου 2018, για την τροποποίηση της οδηγίας 96/71/ΕΚ σχετικά με την απόσπαση εργαζομένων στο πλαίσιο παροχής υπηρεσιών (L 173), με σύμβαση ή σχέση εργασίας που καταρτίσθηκε στην Ελλάδα, τα έγγραφα που προβλέπονται στις παρ. 2 και 3 του άρθρου 71 του παραδίδονται πριν από την αναχώρησή του και περιέχουν, πέραν των στοιχείων της παρ. 1 του παρόντος:

α) τις αποδοχές που δικαιούται ο εργαζόμενος σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία του κράτους μέλους όπου πρόκειται να παρέχει την εργασία του,

β) αν προβλέπονται, τα σχετικά με την απόσπαση επιδόματα και τις ρυθμίσεις για την επιστροφή των εξόδων ταξιδιού, διατροφής και στέγης και

γ) τον επίσημο εθνικό διαδικτυακό τόπο του κράτους μέλους υποδοχής, στο οποίο πρόκειται να παρέχει την εργασία του ο εργαζόμενος, μέσω του οποίου μπορεί να ενημερώνεται για τους όρους και τις συνθήκες απασχόλησης που εφαρμόζονται στους αποσπασμένους εργαζομένους, σύμφωνα με το άρθρο 259.

3. Η ενημέρωση για τα στοιχεία της περ. β) της παρ. 1 και της περ. α) της παρ. 2 μπορεί να γίνεται και με παραπομπή στις ισχύουσες διατάξεις της εργατικής νομοθεσίας του κράτους στο οποίο πρόκειται να παρέχει την εργασία του ο εργαζόμενος.»

**Άρθρο 9**
**Παράλληλη απασχόληση - Αντικατάσταση άρθρου 189 Κώδικα Ατομικού Εργατικού Δικαίου**
**(Άρθρο 9 της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/1152)**

Στο άρθρο 189 του Κώδικα Ατομικού Εργατικού Δικαίου (π.δ. 80/2022, Α΄ 222), και στο κωδικοποιηθέν άρθρο 16 του από 27.6/4.7.1932 π.δ. (Α΄ 212), περί απαγόρευσης της απασχόλησης κατά τον χρόνο ανάπαυσης, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) τα εδάφια τρίτο και τέταρτο καταργούνται και β) προστίθενται νέα εδάφια τρίτο, τέταρτο, πέμπτο, έκτο, έβδομο και όγδοο ως εξής:

«Δεν επιτρέπεται να συνάπτονται συμφωνίες ή να τίθενται ρήτρες με τις οποίες ο εργαζόμενος απαγορεύεται να παρέχει εργασία σε άλλους εργοδότες εκτός του ωραρίου εργασίας που έχει συμφωνηθεί με συγκεκριμένο εργοδότη, εκτός αν δικαιολογούνται από αντικειμενικούς λόγους, όπως η υγεία και η ασφάλεια, η προστασία του επιχειρηματικού απορρήτου, η εργασία σε ανταγωνιστικές επιχειρήσεις ή η αποφυγή της σύγκρουσης συμφερόντων. Συμφωνίες ή ρήτρες περί απαγόρευσης της παροχής εργασίας σε άλλους εργοδότες είναι άκυρες. Σε περίπτωση πολλαπλής ασφάλισης ή πολλαπλής καταβολής εισφορών προσαυξάνονται οι μηνιαίες συντάξιμες αποδοχές του εργαζομένου σύμφωνα με την περ. α΄ της παρ. 2 του άρθρου 28 του ν. 4387/2016 (Α΄ 85). Η παράλληλη απασχόληση του τρίτου εδαφίου επιτρέπεται με την επιφύλαξη των ισχυουσών διατάξεων περί του χρόνου εργασίας και ανάπαυσης των εργαζομένων, ιδίως δε των άρθρων 162 έως 179 του παρόντος. Κάθε δυσμενής μεταχείριση του εργαζόμενου από τον εργοδότη λόγω παροχής εργασίας σε άλλους εργοδότες απαγορεύεται. Με απόφαση του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης καθορίζονται κάθε αναγκαίο ζήτημα ως προς την πληροφόρηση του εργοδότη αναφορικά με την ύπαρξη παράλληλης απασχόλησης και κάθε ειδικότερο ζήτημα για την εφαρμογή του παρόντος.»

**Άρθρο 10**
**Ελάχιστη προβλεψιμότητα της εργασίας - Προστατευτικά μέτρα - Προσθήκη άρθρου 182Α στον Κώδικα Ατομικού Εργατικού Δικαίου (Άρθρα 10 και 11 της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/1152)**

Στον Κώδικα Ατομικού Εργατικού Δικαίου (π.δ. 80/2022, Α΄ 222), μετά από το άρθρο 182, προστίθεται άρθρο 182Α, ως εξής:

«Άρθρο 182Α
Ελάχιστη προβλεψιμότητα της εργασίας - Προστατευτικά μέτρα

1. Όταν το πρόγραμμα οργάνωσης του χρόνου εργασίας του εργαζομένου είναι εξ ολοκλήρου ή ως επί το πλείστον μη προβλέψιμο, ο εργαζόμενος είναι υποχρεωμένος να δεχτεί να απασχοληθεί από τον εργοδότη, μόνο όταν πληρούνται σωρευτικά οι ακόλουθες δύο προϋποθέσεις:

α) Η εργασία παρέχεται εντός προκαθορισμένων ωρών και ημερών αναφοράς, τις οποίες ο εργοδότης υποχρεωτικά γνωστοποιεί στον εργαζόμενο, σύμφωνα με την υποπερ. ιγβ) της περ. ιγ) της παρ. 1 του άρθρου 70.

β) Ο εργαζόμενος έχει ειδοποιηθεί από τον εργοδότη για την ανάθεση της εργασίας εγγράφως ή με γραπτό μήνυμα μέσω κινητού τηλεφώνου (sms) ή με μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου ή με άλλο πρόσφορο τρόπο, σε εύλογο χρόνο που δεν μπορεί να είναι μικρότερος των είκοσι τεσσάρων (24) ωρών πριν από την ανάληψη της εργασίας, πλην των περιπτώσεων που δικαιολογούν αντικειμενικά μικρότερο χρόνο προειδοποίησης, τον οποίο ο εργοδότης γνωστοποιεί στον εργαζόμενο, σύμφωνα με την υποπερ. ιγγ) της περ. ιγ) της παρ. 1 του άρθρου 70.

2. Αν οι προϋποθέσεις της παρ. 1 δεν πληρούνται σωρευτικά, ο εργαζόμενος δικαιούται να αρνηθεί την ανάληψη εργασίας. Σε αυτή την περίπτωση απαγορεύεται οποιαδήποτε δυσμενής διάκριση σε βάρος του εργαζομένου από τον εργοδότη.

3. Αν οποιαδήποτε χρονική στιγμή μετά από την ειδοποίηση και πάντως πριν από την ανάληψη της εργασίας ο εργοδότης ακυρώσει την ανάθεσή της, ο εργαζόμενος δικαιούται αποζημίωση που αντιστοιχεί στα ωρομίσθια των ωρών εργασίας που δεν του ανατέθηκαν.

4. Σε περίπτωση σύναψης σύμβασης σύμφωνα με τις παρ. 1 έως 3, τα μέρη υποχρεούνται να συμφωνούν σε ελάχιστο αριθμό αμειβομένων ωρών εργασίας, που δεν μπορεί να υπολείπεται του ενός τετάρτου (1/4) του συμφωνημένου συνολικού αριθμού ωρών, άλλως η σύμβαση είναι άκυρη.

5. Σε κάθε περίπτωση σύναψης σύμβασης κατά το παρόν άρθρο, εφαρμόζονται όλες οι προστατευτικές για τον εργαζόμενο διατάξεις που συνδέονται με τη σύμβαση ή σχέση εξαρτημένης εργασίας του, ιδίως τα άρθρα 162 έως 179 και η παρ. 1 του άρθρου 339. Κάθε μετατροπή μονομερώς από τον εργοδότη σύμβασης εργασίας πλήρους ή μερικής απασχόλησης σε σύμβαση εργασίας κατά παραγγελία, απαγορεύεται ως μονομερής βλαπτική μεταβολή των όρων εργασίας.»

**Άρθρο 11**
**Μετάβαση σε άλλη μορφή απασχόλησης - Προσθήκη άρθρου 69Α στον Κώδικα Ατομικού Εργατικού Δικαίου (Άρθρο 12 της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/1152)**

Στον Κώδικα Ατομικού Εργατικού Δικαίου (π.δ. 80/2022, Α΄ 222), μετά από το άρθρο 69, προστίθεται άρθρο 69Α, ως εξής:

«Άρθρο 69Α
Μετάβαση σε άλλη μορφή απασχόλησης

1. Εργαζόμενος με έξι (6) τουλάχιστον μήνες υπηρεσία στον ίδιο εργοδότη, που έχει ολοκληρώσει τη δοκιμαστική περίοδο, σύμφωνα με το άρθρο 1Α, δύναται να υποβάλει αίτημα για την τροποποίηση της σύμβασής του, προκειμένου να απασχολείται εφεξής με πιο προβλέψιμους και ασφαλείς όρους εργασίας, εφόσον αυτή η απασχόληση είναι δυνατή.

2. Ο εργοδότης υποχρεούται να παράσχει στον εργαζόμενο γραπτή αιτιολογημένη απάντηση επί του αιτήματος της παρ. 1, το αργότερο εντός ενός (1) μηνός από την υποβολή του. Αν ο εργοδότης είναι φυσικό πρόσωπο ή πολύ μικρή ή μικρή ή μεσαία επιχείρηση, όπως αυτές ορίζονται στην υπ' αρ. 2003/361/ΕΚ Σύσταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής της 6ης Μαΐου 2003 σχετικά με τον ορισμό των πολύ μικρών, των μικρών και των μεσαίων επιχειρήσεων (L 124), η προθεσμία του πρώτου εδαφίου είναι δύο (2) μήνες και ο εργοδότης δύναται να απαντά προφορικά σε επόμενο παρόμοιο αίτημα του ίδιου εργαζομένου, εφόσον η αιτιολόγηση της απάντησης παραμένει η ίδια.»

**Άρθρο 12**
**Υποχρεωτική κατάρτιση - Προσθήκη άρθρου 70Α στον Κώδικα Ατομικού Εργατικού Δικαίου (Άρθρο 13 της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/1152)**

Στον Κώδικα Ατομικού Εργατικού Δικαίου (π.δ. 80/2022, Α΄ 222), μετά από το άρθρο 70, προστίθεται άρθρο 70Α, ως εξής:

«Άρθρο 70Α
Υποχρεωτική κατάρτιση

Αν από την ισχύουσα εργατική νομοθεσία προκύπτει υποχρέωση του εργοδότη να παρέχει κατάρτιση στον εργαζόμενο για την εκτέλεση της συμφωνηθείσας εργασίας, η κατάρτιση αυτή παρέχεται δωρεάν στον εργαζόμενο, προσμετράται ως χρόνος εργασίας και λαμβάνει χώρα εντός του συμβατικού ωραρίου, εφόσον αυτό είναι δυνατό.»

**Άρθρο 13**
**Συλλογικές συμβάσεις εργασίας - Προσθήκη άρθρου 69Β στον Κώδικα Ατομικού Εργατικού Δικαίου (Άρθρο 14 της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/1152)**

Στον Κώδικα Ατομικού Εργατικού Δικαίου (π.δ. 80/2022, Α΄ 222), μετά από το άρθρο 69Α, προστίθεται άρθρο 69Β, ως εξής:

«Άρθρο 69Β
Συλλογικές συμβάσεις εργασίας

Συλλογικές συμβάσεις εργασίας δύνανται να περιλαμβάνουν όρους εργασίας για τους εργαζομένους ευνοϊκότερους από αυτούς που προβλέπονται στα άρθρα 1Α, 69Α, 70Α, 182Α και 189.»

**Άρθρο 14**
**Συνέπειες παράλειψης του εργοδότη ως προς τη χορήγηση αναγκαίων εγγράφων - Αντικατάσταση άρθρου 74 Κώδικα Ατομικού Εργατικού Δικαίου (Άρθρο 15 της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/1152)**

Το άρθρο 74 του Κώδικα Ατομικού Εργατικού Δικαίου (π.δ. 80/2022, Α΄ 222), περί των συνεπειών της παράλειψης του εργοδότη να χορηγήσει στον εργαζόμενο τα αναγκαία έγγραφα, αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 74
Συνέπειες παράλειψης του εργοδότη ως προς τη χορήγηση αναγκαίων εγγράφων

1. Αν ο εργοδότης παραβεί την υποχρέωση εμπρόθεσμης προσκόμισης όλων των σχετικών εγγράφων, σύμφωνα με τις παρ. 2 και 3 του άρθρου 71 και τα άρθρα 72 και 73 του παρόντος, ή αν δεν ανταποκριθεί σε αίτημα του εργαζομένου για παροχή των σχετικών πληροφοριών, ο εργαζόμενος έχει το δικαίωμα να υποβάλει καταγγελία ενώπιον της Επιθεώρησης Εργασίας, σύμφωνα με την παρ. Β του άρθρου 3 του ν. 3996/2011 (Α΄ 170).
2. Η παράλειψη του εργοδότη να χορηγήσει στον εργαζόμενο τα έγγραφα που προβλέπονται στις παρ. 2 και 3 του άρθρου 71 δεν συνεπάγεται ακυρότητα της σύμβασης εργασίας.»

**Άρθρο 15**
**Δικαίωμα επανόρθωσης - Προσθήκη άρθρου 74Α στον Κώδικα Ατομικού Εργατικού Δικαίου (Άρθρο 16 της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/1152)**

Στον Κώδικα Ατομικού Εργατικού Δικαίου (π.δ. 80/2022, Α΄ 222), μετά από το άρθρο 74, προστίθεται άρθρο 74Α ως εξής:

«Άρθρο 74Α
Δικαίωμα επανόρθωσης

Σε περίπτωση παραβίασης των δικαιωμάτων του εργαζομένου λόγω μη τήρησης των άρθρων 1Α, 69 έως 74, 74Β και των άρθρων 182Α και 189 του παρόντος, κάθε εργαζόμενος έχει δικαίωμα να ζητήσει την παρέμβαση του Επιθεωρητή Εργασιακών Σχέσεων, σύμφωνα με την παρ. Β του άρθρου 3 του ν. 3996/2011 (Α΄ 170).»

**Άρθρο 16**
**Προστασία από δυσμενή μεταχείριση ή συνέπειες - Προσθήκη άρθρου 74Β στον Κώδικα Ατομικού Εργατικού Δικαίου (Άρθρο 17 της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/1152)**

Στον Κώδικα Ατομικού Εργατικού Δικαίου (π.δ. 80/2022, Α΄ 222), μετά από το άρθρο 74Α προστίθεται άρθρο 74Β, ως εξής:

«Άρθρο 74Β
Προστασία από δυσμενή μεταχείριση ή συνέπειες

Απαγορεύεται οποιαδήποτε δυσμενής μεταχείριση σε βάρος εργαζομένων, συμπεριλαμβανομένων των εργαζομένων που είναι εκπρόσωποι άλλων εργαζομένων, λόγω καταγγελίας που υπέβαλαν κατά του εργοδότη ή λόγω κίνησης διαδικασιών με σκοπό να επιβάλουν συμμόρφωση με τα δικαιώματα που προβλέπονται στα άρθρα 1Α, 69 έως 74Α, 182Α και 189. Σε περίπτωση παράβασης του πρώτου εδαφίου, επιβάλλονται στον εργοδότη οι διοικητικές κυρώσεις του άρθρου 24 του ν. 3996/2011 (Α΄ 170).»

**Άρθρο 17**
**Προστασία από την απόλυση και βάρος της απόδειξης - Τροποποίηση άρθρου 339 Κώδικα Ατομικού Εργατικού Δικαίου (Άρθρο 18 της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/1152)**

Στο άρθρο 339 του Κώδικα Ατομικού Εργατικού Δικαίου (π.δ. 80/2022, Α΄ 222) και στο κωδικοποιηθέν άρθρο 66 του ν. 4808/2021 (Α΄ 101), περί της προστασίας από τις απολύσεις, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στην υποπερ. γιγ) της περ. γ) της παρ. 1 η φράση «δεν υπέβαλαν αίτημα για διευθέτηση» αντικαθίσταται από τη φράση «δεν συναίνεσαν σε διευθέτηση του χρόνου εργασίας», β) μετά από την παρ. 1 προστίθεται παρ. 1α, γ) στην παρ. 2, στο πρώτο εδάφιο της παρ. 3 και στην παρ. 4, προς εναρμόνιση με την προηγούμενη τροποποίηση, επικαιροποιείται η νομοθετική παραπομπή με αναφορά και στην παρ. 1α, και το άρθρο 339 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 339
Προστασία από τις απολύσεις

1. Η καταγγελία της σύμβασης εξαρτημένης εργασίας αορίστου χρόνου από τον εργοδότη είναι άκυρη, εφόσον:
α) Οφείλεται σε δυσμενή διάκριση σε βάρος του εργαζομένου ή εκδικητικότητα λόγω φύλου, φυλής, χρώματος, πολιτικών φρονημάτων, θρησκευτικών ή φιλοσοφικών πεποιθήσεων, γενεαλογικών καταβολών, εθνικής ή εθνοτικής καταγωγής, γενετήσιου ή σεξουαλικού προσανατολισμού, ηλικίας, ταυτότητας ή χαρακτηριστικών φύλου, αναπηρίας, ή συμμετοχής ή μη σε συνδικαλιστική οργάνωση, ή
β) γίνεται ως αντίδραση σε ενάσκηση νόμιμου δικαιώματος του εργαζομένου ή
γ) αντίκειται σε άλλη ειδική διάταξη νόμου, ιδίως όταν

πρόκειται για απόλυση:

γα) που οφείλεται σε διάκριση για έναν από τους λόγους που προβλέπονται στο άρθρο 15 ως αντίμετρο σε καταγγελία ή αίτημα παροχής έννομης προστασίας, για τη διασφάλιση τήρησης της αρχής της ίσης μεταχείρισης, σύμφωνα με το άρθρο 24,

γβ) που οφείλεται στην άσκηση των δικαιωμάτων σε περίπτωση βίας και παρενόχλησης, σύμφωνα με το άρθρο 65,

γγ) των εγκύων και τεκουσών γυναικών, όπως και του πατέρα του νεογεννηθέντος τέκνου για το χρονικό διάστημα που ορίζεται στο άρθρο 281, όταν δεν συντρέχει σπουδαίος λόγος,

γδ) ως αντίδραση στο αίτημα ή τη λήψη οποιασδήποτε άδειας που προβλέπεται στα άρθρα 217 - 243, σύμφωνα με το άρθρο 240, ή ευέλικτης ρύθμισης για λόγους φροντίδας του τέκνου, κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 224,

γε) κατά τη διάρκεια της άδειας αναψυχής, σύμφωνα με την παρ. 5 του άρθρου 216,

γστ) των πολύτεκνων, αναπήρων και εν γένει προστατευόμενων προσώπων, που έχουν τοποθετηθεί σύμφωνα με το Τμήμα ΙΙ του Μέρους Γ΄, όταν δεν έχουν τηρηθεί οι προϋποθέσεις του άρθρου 85,

γζ) των στρατευμένων, σύμφωνα με το άρθρο 310,

γη) των μετεκπαιδευόμενων εργαζομένων σε τουριστικές επιχειρήσεις, σύμφωνα με την παρ. 4 του άρθρου 15 του ν. 1077/1980 (Α΄ 225),

γθ) που γίνεται κατά παράβαση της νομοθεσίας περί ομαδικών απολύσεων, σύμφωνα με το άρθρο 346,

γι) των συνδικαλιστικών στελεχών, όπως ορίζονται σύμφωνα με το άρθρο 14 του ν. 1264/1982 (Α΄ 79), καθώς και των μελών των συμβουλίων εργαζομένων, σύμφωνα με το άρθρο 9 του ν. 1767/1988 (Α΄ 63), όπως και των μελών της ειδικής διαπραγματευτικής ομάδας, του ευρωπαϊκού συμβουλίου εργαζομένων και των εκπροσώπων των εργαζομένων, που ασκούν τα καθήκοντά τους στο πλαίσιο της διαδικασίας για την ενημέρωση και τη διαβούλευση της παρ. 3 του άρθρου 56 του ν. 4052/2012 (Α΄ 41), σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 64 του ν. 4052/2012, κατά το χρονικό διάστημα που ορίζεται στο άρθρο 14 του ν. 1264/1982, όταν δεν συντρέχει σπουδαίος λόγος,

για) που οφείλεται σε νόμιμη συνδικαλιστική δράση του εργαζομένου, σύμφωνα με την παρ. 4 του άρθρου 14 του ν. 1264/1982,

γιβ) λόγω μη αποδοχής από τον εργαζόμενο πρότασης του εργοδότη για μερική απασχόληση ή εκ περιτροπής εργασία, σύμφωνα με την παρ. 8 του άρθρου 106,

γιγ) των εργαζομένων που αρνούνται τη διευθέτηση που έχει συμφωνηθεί συλλογικά και η άρνησή τους δεν είναι αντίθετη με την καλή πίστη, σύμφωνα με την περ. β) της παρ. 1 και την περ. β) της παρ. 2 του άρθρου 192, καθώς και των εργαζομένων που δεν συναίνεσαν σε διευθέτηση του χρόνου εργασίας, σύμφωνα με την παρ. 6 του άρθρου 192, αν και τους ζητήθηκε από τον εργοδότη,

γιδ) των εργαζομένων που ασκούν το δικαίωμα αποσύνδεσης της παρ. 9 του άρθρου 123.

1α. Η καταγγελία της σύμβασης εξαρτημένης εργασίας αορίστου χρόνου από τον εργοδότη ή οποιοδήποτε άλλο ισοδύναμο μέτρο που χρησιμοποιείται αντί καταγγελίας απαγορεύεται και είναι άκυρο, εφόσον γίνεται ως αντίδραση σε ενάσκηση νόμιμου δικαιώματος του εργαζομένου, που προκύπτει από τα άρθρα 1Α, 69 έως 74Β, 182Α και 189. Οι εργαζόμενοι που θεωρούν ότι η καταγγελία της σύμβασης από τον εργοδότη γίνεται για τον λόγο αυτόν δύνανται να αιτηθούν τη γνωστοποίηση των λόγων της απόλυσης από τον εργοδότη τους. Στην περίπτωση αυτή, ο εργοδότης υποχρεούται να απαντήσει εγγράφως και τεκμηριωμένα.

2. Αν ο εργαζόμενος αποδείξει ενώπιον δικαστηρίου πραγματικά περιστατικά ικανά να στηρίξουν την πεποίθηση ότι η απόλυση έγινε για κάποιον από τους λόγους των παρ. 1 και 1α, εναπόκειται στον εργοδότη να αποδείξει ότι η απόλυση δεν έγινε για τον προβαλλόμενο λόγο.

3. Εάν η απόλυση πάσχει για λόγο διαφορετικό από τους λόγους των παρ. 1 και 1α, το δικαστήριο, αντί οποιασδήποτε άλλης συνέπειας, μετά από αίτημα είτε του εργαζομένου είτε του εργοδότη, επιδικάζει υπέρ του εργαζομένου ποσό πρόσθετης αποζημίωσης, το οποίο δεν μπορεί να είναι μικρότερο των τακτικών αποδοχών τριών (3) μηνών ούτε μεγαλύτερο του διπλάσιου της κατά νόμο αποζημίωσης, λόγω καταγγελίας κατά τον χρόνο απόλυσης. Το αίτημα υποβάλλεται από τον εργαζόμενο ή από τον εργοδότη σε οποιοδήποτε στάδιο της δίκης, σε πρώτο ή δεύτερο βαθμό δικαιοδοσίας. Κατά τον καθορισμό του ποσού της πρόσθετης αποζημίωσης, το δικαστήριο λαμβάνει υπόψη του ιδίως, την ένταση του πταίσματος του εργοδότη και την περιουσιακή και οικονομική κατάσταση του εργαζομένου και του εργοδότη.

4. Ο εργαζόμενος που επικαλείται ελάττωμα της καταγγελίας κατά τις παρ. 1 και 1α δικαιούται να ζητήσει, αντί για την αναγνώριση ακυρότητας της καταγγελίας και την επέλευση των συνεπειών της ακυρότητας, την επιδίκαση της πρόσθετης αποζημίωσης της παρ. 3.

5. Σε αγωγή που περιέχει αίτημα για πρόσθετη αποζημίωση της παρ. 3 κατ' ενάσκηση του δικαιώματος της παρ. 4, δεν μπορεί να σωρεύεται αίτημα για την αναγνώριση της ακυρότητας της καταγγελίας και την επέλευση των εννόμων συνεπειών της ακυρότητας, εφόσον τα δύο αιτήματα στηρίζονται στην ίδια ιστορική και νομική βάση. Σώρευση των δύο αιτημάτων κατά παράβαση του προηγούμενου εδαφίου, ακόμη και επικουρική, οδηγεί στην απόρριψη αμφοτέρων ως απαράδεκτων.»

**Άρθρο 18**
**Κυρώσεις - Προσθήκη άρθρου 74Γ στον Κώδικα Ατομικού Εργατικού Δικαίου (Άρθρο 19 της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/1152)**

Στον Κώδικα Ατομικού Εργατικού Δικαίου (π.δ. 80/2022, Α΄ 222), μετά από το άρθρο 74Β προστίθεται άρθρο 74Γ, ως εξής:

«Άρθρο 74Γ
Κυρώσεις

Για κάθε παράβαση των άρθρων 1Α, 69 έως 74Β και των άρθρων 182Α και 189 του παρόντος, επιβάλλονται στον εργοδότη κυρώσεις, ύστερα από προηγούμενη πρόσκληση για παροχή εξηγήσεων, σύμφωνα με τους όρους του άρθρου 24 του ν. 3996/2011 (Α΄ 170).»

**ΜΕΡΟΣ Γ΄**
**ΣΥΜΠΛΗΡΩΣΗ ΡΥΘΜΙΣΕΩΝ ΚΩΔΙΚΑ ΑΤΟΜΙΚΟΥ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ**

**Άρθρο 19**
**Καταγγελία σύμβασης εργασίας αορίστου χρόνου χωρίς προειδοποίηση και χωρίς αποζημίωση απόλυσης - Προσθήκη άρθρου 325Α στον Κώδικα Ατομικού Εργατικού Δικαίου**

Στον Κώδικα Ατομικού Εργατικού Δικαίου (π.δ. 88/2020, Α΄ 222), μετά από το άρθρο 325 προστίθεται άρθρο 325Α, ως εξής:

«Άρθρο 325Α
Καταγγελία σύμβασης εργασίας αορίστου χρόνου χωρίς προειδοποίηση και χωρίς αποζημίωση απόλυσης

Η απασχόληση με σύμβαση εργασίας αορίστου χρόνου για τους πρώτους δώδεκα (12) μήνες από την ημέρα ισχύος της μπορεί να καταγγελθεί χωρίς προειδοποίηση και χωρίς αποζημίωση απόλυσης, εκτός αν άλλο συμφωνήσουν τα μέρη. Αν τα συμβαλλόμενα μέρη συμφωνήσουν δοκιμαστική περίοδο του άρθρου 1Α και πληρούνται οι όροι της παρ. 2 του άρθρου αυτού, το χρονικό διάστημα της δοκιμαστικής περιόδου προσμετράται στον χρόνο των δώδεκα (12) μηνών του πρώτου εδαφίου του παρόντος.»

**ΜΕΡΟΣ Δ΄**
**ΑΠΛΟΠΟΙΗΣΗ ΨΗΦΙΑΚΩΝ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΩΝ ΚΑΙ ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΗΣ ΚΑΡΤΑΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ - ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΗΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ**

**ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄**
**ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΨΗΦΙΑΚΗΣ ΠΛΑΤΦΟΡΜΑΣ ΚΑΙ ΑΠΛΟΠΟΙΗΣΗ ΤΩΝ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΩΝ ΤΟΥ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ «ΕΡΓΑΝΗ ΙΙ» - ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΟΥ ΘΕΣΜΟΥ ΤΗΣ ΨΗΦΙΑΚΗΣ ΚΑΡΤΑΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ**

**Άρθρο 20**
**Δημιουργία ψηφιακής πλατφόρμας REBRAIN GREECE για τη διασύνδεση επιστημόνων - εργαζομένων υψηλών δεξιοτήτων που διαμένουν εντός και εκτός Ελλάδος με την εγχώρια αγορά εργασίας**

Δημιουργείται ψηφιακή πλατφόρμα με επωνυμία «REBRAIN GREECE» στο Πληροφοριακό Σύστημα «ΕΡΓΑΝΗ ΙΙ» (Π.Σ. ΕΡΓΑΝΗ ΙΙ) του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης για την ανάπτυξη μηχανισμού ενίσχυσης των ταλέντων και διασύνδεσης των επιστημόνων - εργαζομένων, οι οποίοι διαμένουν εντός και εκτός Ελλάδος, με θέσεις εργασίας σε επαγγέλματα υψηλών δεξιοτήτων και εξειδίκευσης που προσφέρονται από επιχειρήσεις του ιδιωτικού τομέα, οι οποίες δραστηριοποιούνται στην Ελλάδα. Η ψηφιακή πλατφόρμα του πρώτου εδαφίου διασυνδέεται και διαλειτουργεί μέσω του Κέντρου Διαλειτουργικότητας της Γενικής Γραμματείας Πληροφοριακών Συστημάτων και Ψηφιακής Διακυβέρνησης του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης με τον μηχανισμό διάγνωσης αναγκών για την αγορά εργασίας, το Π.Σ. ΕΡΓΑΝΗ ΙΙ, την Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Εσόδων, καθώς και με οποιονδήποτε άλλον φορέα κρίνεται απαραίτητο για την αποτελεσματικότερη λειτουργία της. Η καταχώριση των ζητούμενων, εκ μέρους των επιχειρήσεων, προσόντων και δεξιοτήτων διενεργείται με βάση την ευρωπαϊκή ταξινόμηση για τις δεξιότητες/ικανότητες, τα προσόντα και τα επαγγέλματα (European Skills, Competences, Qualifications and Occupations - ESCO).

**Άρθρο 21**
**Ανάρτηση βασικών όρων εργασίας και ατομικής σύμβασης εργασίας στο Πληροφοριακό Σύστημα «ΕΡΓΑΝΗ ΙΙ» - Ηλεκτρονική υπογραφή - Πρότυπο Βασικών Όρων Εργασίας και Ατομικής Σύμβασης Εργασίας**

1.α) Κάθε εργοδότης, ο οποίος προσλαμβάνει εργαζόμενο με σχέση εξαρτημένης εργασίας ιδιωτικού δικαίου, υποχρεούται να αναρτήσει ηλεκτρονικά στο Πληροφοριακό Σύστημα «ΕΡΓΑΝΗ ΙΙ» (Π.Σ. ΕΡΓΑΝΗ ΙΙ) του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης, πριν από την έναρξη της εργασίας, τους βασικούς όρους εργασίας του εργαζομένου και, εντός των προθεσμιών του άρθρου 71 του Κώδικα Ατομικού Εργατικού Δικαίου (π.δ. 80/2022, Α΄ 222), την έγγραφη ατομική σύμβαση εργασίας, εφόσον υπάρχει.

β) Για την ισχύ των βασικών όρων εργασίας της περ. α) και για την ανάρτηση της ατομικής σύμβασης εργασίας απαιτείται η συνυπογραφή αυτών από τον εργαζόμενο ιδιοχείρως ή με εγκεκριμένη ηλεκτρονική υπογραφή ή με ψηφιακή βεβαίωση μέσω της Ενιαίας Ψηφιακής Πύλης (gov.gr - ΕΨΠ) ή με αποδοχή αυτών από τον εργαζόμενο μέσω του πληροφοριακού συστήματος «MyErgani» που λειτουργεί στο Π.Σ. ΕΡΓΑΝΗ ΙΙ του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης.

2. Για κάθε μεταβολή των βασικών όρων εργασίας εφαρμόζεται η διαδικασία της παρ. 1.

3. Στο Π.Σ. ΕΡΓΑΝΗ ΙΙ του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης είναι διαθέσιμο πρότυπο «Βασικών Όρων Εργασίας», καθώς και πρότυπο «Ατομικής Σύμβασης Εργασίας».

**Άρθρο 22**
**Καταχώριση αλλαγής ωραρίου και υπερωριών στο Πληροφοριακό Σύστημα «ΕΡΓΑΝΗ ΙΙ» από επιχειρήσεις ή εκμεταλλεύσεις που έχουν ενταχθεί στην ψηφιακή κάρτα εργασίας - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 80 ν. 4144/2013**

Στην παρ. 1 του άρθρου 80 του ν. 4144/2013 (Α΄ 88), περί καταχώρισης αλλαγής ωραρίου και υπερωριών, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις:

α) προστίθεται περ. βα΄ ως εξής:

«βα. Οι εργοδότες, των οποίων οι επιχειρήσεις ή εκμεταλλεύσεις έχουν ενταχθεί στο ηλεκτρονικό σύστημα μέτρησης του χρόνου εργασίας με τη χρήση της ψηφιακής κάρτας εργασίας για τους εργαζομένους τους με εξαρτημένη εργασία, δύνανται να μην καταχωρίζουν στο Πληροφοριακό Σύστημα «ΕΡΓΑΝΗ ΙΙ» (Π.Σ. ΕΡΓΑΝΗ ΙΙ) τις αλλαγές ή την τροποποίηση του ωραρίου εργασίας ή της οργάνωσης του χρόνου εργασίας ή την υπερωριακή απασχόληση πριν από την έναρξη πραγματοποίησής τους.

Εφόσον πραγματοποιείται αλλαγή ή τροποποίηση του ωραρίου εργασίας ή της οργάνωσης του χρόνου εργασίας ή υπερωριακή απασχόληση από τον εργαζόμενο και αυτή δεν ταυτοποιείται από τη σήμανση της ψηφιακής κάρτας εργασίας, επιβάλλεται στον εργοδότη από τα αρμόδια ελεγκτικά όργανα πρόστιμο δέκα χιλιάδων πεντακοσίων (10.500) ευρώ ανά εργαζόμενο, στην ψηφιακή κάρτα του οποίου δεν είναι δυνατή η ανωτέρω ταυτοποίηση.»,

β) στην περ. γ΄, η φράση «και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή του παρόντος,» αντικαθίσταται από τη φράση «, η διαδικασία ελέγχου και επιβολής του προστίμου, καθώς και κάθε άλλο θέμα σχετικό με την εφαρμογή της παρούσας παραγράφου» και η περ. γ΄ διαμορφώνεται ως εξής:

«γ. Με απόφαση του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης καθορίζονται η διαδικασία καταχώρισης, τα στοιχεία που γνωστοποιούνται, η διαδικασία ελέγχου και επιβολής του προστίμου, καθώς και κάθε άλλο θέμα σχετικό με την εφαρμογή της παρούσας παραγράφου.»

**Άρθρο 23**
**Διαδικασία υποβολής στο Πληροφοριακό Σύστημα «ΕΡΓΑΝΗ ΙΙ» των περιπτώσεων λύσης της σύμβασης εργασίας - Τροποποίηση άρθρου 320 Κώδικα Ατομικού Εργατικού Δικαίου**

Στο άρθρο 320 του Κώδικα Ατομικού Εργατικού Δικαίου (π.δ. 80/2022, Α΄ 222) και στο κωδικοποιηθέν άρθρο 38 του ν. 4488/2017 (Α΄ 137), περί της αναγγελίας λύσης της σύμβασης εργασίας, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στην παρ. 1, αα) η φράση «που προβλέπονται στην υπ' αρ. 40331/13.9.2019 (Β΄ 3520) υπουργική απόφαση» αντικαθίσταται από τη φράση «που προβλέπονται στην υπ' αρ. 40331/13.9.2019 απόφαση του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων (Β΄ 3520)», αβ) επικαιροποιείται η αναφορά στο πληροφοριακό σύστημα, αγ) προστίθενται η φράση «ή αυτοδίκαιης λύσης της δοκιμαστικής περιόδου ή συναινετικής λύσης σύμβασης εργασίας, όπως εθελουσία έξοδος,» και η φράση «ή κάθε άλλης περίπτωσης λύσης ή λήξης της σύμβασης εργασίας», β) αντικαθίσταται η παρ. 2, γ) προστίθενται παρ. 3, 4 και 5 και το άρθρο 320 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 320
Αναγγελία λύσης της σύμβασης εργασίας

1. Ο εργοδότης υποχρεούται να αναγγέλλει, με ηλεκτρονική υποβολή των σχετικών εντύπων που προβλέπονται στην υπ' αρ. 40331/13.9.2019 απόφαση του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων (Β΄ 3520) στο Πληροφοριακό Σύστημα «ΕΡΓΑΝΗ ΙΙ» (Π.Σ. ΕΡΓΑΝΗ ΙΙ) του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης, κάθε περίπτωση οικειοθελούς αποχώρησης εργαζομένου ή αυτοδίκαιης λύσης της δοκιμαστικής περιόδου ή συναινετικής λύσης της σύμβασης εργασίας, όπως εθελουσία έξοδος, ή καταγγελίας σύμβασης εργασίας αορίστου χρόνου ή λήξης σύμβασης εργασίας ορισμένου χρόνου ή έργου το αργότερο τέσσερις (4) εργάσιμες ημέρες από την ημέρα αποχώρησης του εργαζομένου ή καταγγελίας της σύμβασης εργασίας αορίστου χρόνου ή λήξης της σύμβασης εργασίας ορισμένου χρόνου ή έργου ή κάθε άλλης περίπτωσης λύσης ή λήξης της σύμβασης εργασίας.

2. Η αναγγελία οικειοθελούς αποχώρησης του εργαζομένου συνοδεύεται υποχρεωτικά από ηλεκτρονικά σαρωμένο έντυπο υπογεγραμμένο ιδιοχείρως από τον εργοδότη και τον εργαζόμενο ή από έγγραφο που φέρει ηλεκτρονική υπογραφή τους ή έγγραφο ψηφιακά βεβαιωμένο και από τους δύο μέσω της Ενιαίας Ψηφιακής Πύλης της Δημόσιας Διοίκησης (gov.gr - ΕΨΠ), σύμφωνα με το άρθρο 27 του ν. 4727/2020 (Α΄ 184), περί της έκδοσης εγγράφων μέσω της Ενιαίας Ψηφιακής Πύλης της Δημόσιας Διοίκησης.

3. Η αδικαιολόγητη (αυθαίρετη) αποχή του εργαζομένου από την εργασία για διάστημα μεγαλύτερο των πέντε (5) συναπτών εργάσιμων ημερών μπορεί να θεωρηθεί ως καταγγελία της σύμβασης εκ μέρους του, εφόσον προηγουμένως έχει παρέλθει επιπλέον χρονικό διάστημα πέντε (5) συναπτών εργάσιμων ημερών από την υποχρεωτική όχλησή του από τον εργοδότη του, η οποία α) αναρτάται στο Π.Σ. ΕΡΓΑΝΗ ΙΙ και β) αποδεικνύεται με κάθε πρόσφορο γραπτό τρόπο. Στην περίπτωση αυτή, ο εργοδότης υποχρεούται, την επόμενη εργάσιμη ημέρα της λήξης του διαστήματος του πρώτου εδαφίου, να αναγγείλει την οικειοθελή αποχώρηση του εργαζομένου στο Π.Σ. ΕΡΓΑΝΗ ΙΙ, χωρίς να απαιτείται η υπογραφή του εργαζομένου.

4. Αν ο εργοδότης δεν τηρήσει εμπρόθεσμα τις υποχρεώσεις αναγγελίας οικειοθελούς αποχώρησης, η σύμβαση εργασίας θεωρείται ότι λύθηκε με άτακτη καταγγελία του εργοδότη.

5. Οι παρ. 2, 3 και 4 δεν εφαρμόζονται στην περίπτωση επίσχεσης εργασίας.»

**ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄**
**ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΗΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ**

**Άρθρο 24**
**Επιχειρησιακός συντονισμός με την Επιθεώρηση Εργασίας για την προστασία της εργασίας - Τροποποίηση παρ. 2 άρθρου 103 ν. 4808/2021**

Στο πρώτο εδάφιο της παρ. 2 του άρθρου 103 του ν. 4808/2021 (Α΄ 101), περί των αρμοδιοτήτων της Επιθεώρησης Εργασίας, προστίθεται η φράση «, όπως αυτές ερμηνεύονται από τις εγκυκλίους των κατά περίπτωση αρμόδιων οργάνων» και το πρώτο εδάφιο της παρ. 2 διαμορφώνεται ως εξής:

«Έργο της Επιθεώρησης Εργασίας είναι ο έλεγχος της εφαρμογής των διατάξεων της εργατικής νομοθεσίας, όπως αυτές ερμηνεύονται από τις εγκυκλίους των κατά περίπτωση αρμόδιων οργάνων, η έρευνα της κατά νόμο ασφαλιστικής κάλυψης και απασχόλησης των εργαζομένων, η πρόληψη των παραβάσεων της εργατικής και ασφαλιστικής νομοθεσίας και η επιβολή κυρώσεων σε περίπτωση διαπίστωσής τους, η επίλυση των ατομικών εργατικών διαφορών, καθώς και η παροχή πληροφοριών σε εργαζομένους και εργοδότες σχετικά με τα πλέον αποτελεσματικά μέσα για την τήρηση των κείμενων διατάξεων.»

**Άρθρο 25**
**Ρυθμίσεις για την απασχόληση την έκτη ημέρα σε επιχειρήσεις ή εκμεταλλεύσεις συνεχούς λειτουργίας που εφαρμόζουν σύστημα πενθήμερης εβδομαδιαίας εργασίας - Προσθήκη άρθρου 182Γ στον Κώδικα Ατομικού Εργατικού Δικαίου**

Στον Κώδικα Ατομικού Εργατικού Δικαίου (π.δ. 80/2022, Α΄ 222), μετά από το άρθρο 182Β, προστίθεται άρθρο 182Γ ως εξής:

«Άρθρο 182Γ
Κατ' εξαίρεση απασχόληση την έκτη ημέρα σε επιχειρήσεις ή εκμεταλλεύσεις συνεχούς λειτουργίας που εφαρμόζουν σύστημα πενθήμερης εβδομαδιαίας εργασίας

1. Σε περιπτώσεις επιχειρήσεων ή εκμεταλλεύσεων συνεχούς λειτουργίας με σύστημα εναλλασσόμενων βαρδιών, στις οποίες οι εργαζόμενοι απασχολούνται σε πενθήμερη εβδομαδιαία εργασία, δύναται να επιτρέπεται, η απασχόλησή τους κατά την έκτη (6η) ημέρα της εβδομάδας, εφόσον καταχωρίζεται από τον εργοδότη, στο Πληροφοριακό Σύστημα «ΕΡΓΑΝΗ ΙΙ» (Π.Σ. ΕΡΓΑΝΗ ΙΙ) πριν από την ανάληψη υπηρεσίας από τον εργαζόμενο.
2. Η απασχόληση των εργαζομένων, κατά την πρόσθετη ημέρα, δεν δύναται να υπερβαίνει τις οκτώ (8) ώρες. Κατά την ημέρα αυτή δεν επιτρέπεται η πραγματοποίηση υπερεργασίας και υπερωριακής απασχόλησης από τον εργαζόμενο. Στον εργαζόμενο καταβάλλεται το ημερομίσθιο της έκτης (6ης) ημέρας, προσαυξημένο κατά σαράντα τοις εκατό (40%).
3. Η απασχόληση σύμφωνα με την παρ. 1 τελεί υπό την επιφύλαξη της τήρησης των χρονικών ορίων εργασίας των εργαζομένων, καθώς και της εφαρμογής των κανόνων για την υγεία και ασφάλεια των εργαζομένων. Σε κάθε περίπτωση εφαρμόζονται τα άρθρα 162 έως 179.
4. Δεν υπάγονται στο παρόν οι απασχολούμενοι σε ξενοδοχειακές και επισιτιστικές επιχειρήσεις.
5. Με απόφαση του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης καθορίζεται η διαδικασία καταχώρισης της πρόσθετης ημέρας στο Π.Σ. ΕΡΓΑΝΗ ΙΙ, καθώς και κάθε άλλο θέμα σχετικό με την εφαρμογή του παρόντος.»

**Άρθρο 26**
**Ρυθμίσεις για την απασχόληση την έκτη ημέρα σε επιχειρήσεις ή εκμεταλλεύσεις που δεν είναι εκ φύσεως συνεχούς λειτουργίας και εφαρμόζουν σύστημα πενθήμερης εβδομαδιαίας εργασίας - Προσθήκη άρθρου 182Β στον Κώδικα Ατομικού Εργατικού Δικαίου**

Στον Κώδικα Ατομικού Εργατικού Δικαίου (π.δ. 80/2022, Α΄ 222), μετά από το άρθρο 182Α, προστίθεται άρθρο 182Β ως εξής:

«Άρθρο 182Β
Κατ' εξαίρεση απασχόληση την έκτη ημέρα σε επιχειρήσεις ή εκμεταλλεύσεις που δεν είναι εκ φύσεως συνεχούς λειτουργίας και εφαρμόζουν σύστημα πενθήμερης εβδομαδιαίας εργασίας

1. Σε περιπτώσεις επιχειρήσεων ή εκμεταλλεύσεων, που δεν είναι από τη φύση τους συνεχούς λειτουργίας, αλλά είναι δυνατόν να λειτουργούν κατά τις ημέρες Δευτέρα έως και Σάββατο, επί είκοσι τέσσερις (24) ώρες, με σύστημα εναλλασσόμενων βαρδιών, και στις οποίες οι εργαζόμενοι απασχολούνται σε πενθήμερη εβδομαδιαία εργασία, σε εξαιρετικές περιπτώσεις, κατά τις οποίες η επιχείρηση παρουσιάζει απρόβλεπτα ιδιαίτερα αυξημένο φόρτο εργασίας, επιτρέπεται η απασχόληση των εργαζομένων κατά την έκτη (6η) ημέρα της εβδομάδας. Η ειδική αυτή συνθήκη γνωστοποιείται από τον εργοδότη στην Επιθεώρηση Εργασίας πριν από την ανάληψη υπηρεσίας από τον εργαζόμενο και υπόκειται σε έλεγχο σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις.
2. Η απασχόληση κατά την έκτη (6η) ημέρα της εβδομάδας καταχωρίζεται από τον εργοδότη, στο Πληροφοριακό Σύστημα «ΕΡΓΑΝΗ ΙΙ» (Π.Σ. ΕΡΓΑΝΗ ΙΙ) πριν από την ανάληψη υπηρεσίας από τον εργαζόμενο.
3. Η απασχόληση των εργαζομένων, κατά την πρόσθετη ημέρα, δεν δύναται να υπερβαίνει τις οκτώ (8) ώρες. Κατά την ημέρα αυτή δεν επιτρέπεται η πραγματοποίηση υπερεργασίας και υπερωριακής απασχόλησης από τον εργαζόμενο. Στον εργαζόμενο καταβάλλεται το ημερομίσθιο της ημέρας αυτής, προσαυξημένο κατά σαράντα τοις εκατό (40%).
4. Δεν υπάγονται στο παρόν οι απασχολούμενοι σε ξενοδοχειακές και επισιτιστικές επιχειρήσεις.
5. Η απασχόληση σύμφωνα με τις παρ. 1 έως 3 τελεί υπό την επιφύλαξη της τήρησης των χρονικών ορίων εργασίας των εργαζομένων, καθώς και της εφαρμογής των κανόνων για την υγεία και ασφάλεια των εργαζομένων. Σε κάθε περίπτωση εφαρμόζονται τα άρθρα 162 έως 179 του παρόντος.
6. Με απόφαση του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης καθορίζεται η διαδικασία καταχώρισης της πρόσθετης ημέρας στο Πληροφοριακό Σύστημα «ΕΡΓΑΝΗ ΙΙ» και δήλωσης στην Επιθεώρηση Εργασίας, καθώς και κάθε άλλο θέμα σχετικό με την εφαρμογή του παρόντος.»

**Άρθρο 27**
**Δυνατότητα απασχόλησης εργαζομένων κατά την ημέρα Κυριακή και κατά τις ημέρες αργίας - Προσθήκη περ. κε), κστ) και κζ) στην παρ. 1 του άρθρου 200 του Κώδικα Ατομικού Εργατικού Δικαίου**

Στην παρ. 1 του άρθρου 200 του Κώδικα Ατομικού Εργατικού Δικαίου (π.δ. 80/2022, Α΄ 222) και στην παρ. 1 του κωδικοποιηθέντος άρθρου 7 του β.δ. 748/1966 (Α΄ 179), περί των εξαιρέσεων από την ανάπαυση της Κυριακής και από την ανάπαυση σε ημέρες αργίας, προστίθενται περ. κε), κστ), κζ), κη) και κθ) ως εξής:
«κε) Εκπαιδευτικών κέντρων πιλότων, πληρωμάτων

και τεχνικών αεροσκαφών, καθώς και εκπαιδευτικών κέντρων προσωπικού επίγειας εξυπηρέτησης αεροσκαφών και επιβατών, εφόσον εξυπηρετούν επιχειρήσεις ή εκμεταλλεύσεις που λειτουργούν επί είκοσι τέσσερις (24) ώρες ημερησίως και επτά (7) ημέρες την εβδομάδα.

κστ) Βιομηχανίας τροφίμων.

κζ) Εμφιάλωσης φυσικού μεταλλικού νερού, παραγωγής αναψυκτικών με παρασκευή προϊόντων εμφιάλωσής τους.

κη) Οργάνωσης συνεδρίων.

κθ) Καλλιέργειας θερμοκηπίων με παρασκευή και συσκευασία προϊόντων θερμοκηπίου.»

**Άρθρο 28**
**Δυνατότητα συμφωνίας περί διευθέτησης του χρόνου εργασίας μεταξύ του εργοδότη και του εργαζομένου - Τροποποίηση παρ. 6 άρθρου 192 Κώδικα Ατομικού Εργατικού Δικαίου**

Στην παρ. 6 του άρθρου 192 του Κώδικα Ατομικού Εργατικού Δικαίου (π.δ. 80/2022, Α΄ 222) και στην παρ. 6 του κωδικοποιηθέντος άρθρου 41 του ν. 1892/1990 (Α΄ 101), περί της διευθέτησης του χρόνου εργασίας, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στο τέταρτο εδάφιο: αα) διαγράφεται η φράση «, κατόπιν αιτήματος του εργαζομένου,» και αβ) μετά από τη φράση «μετά από έγγραφη συμφωνία» προστίθεται η φράση «του εργοδότη με τον εργαζόμενο», β) στο πέμπτο εδάφιο, προς εναρμόνιση με την προηγούμενη τροποποίηση, η φράση «δεν υπέβαλε αίτημα για διευθέτηση» αντικαθίσταται από τη φράση «δεν συναίνεσε σε διευθέτηση», και η παρ. 6 διαμορφώνεται ως εξής:

«6. Η διευθέτηση του χρόνου εργασίας των παρ. 1 και 2 καθορίζεται με επιχειρησιακές συλλογικές συμβάσεις εργασίας ή συμφωνία του εργοδότη με συνδικαλιστική οργάνωση στην επιχείρηση που αφορά τα μέλη της ή συμφωνία του εργοδότη και του συμβουλίου των εργαζομένων ή συμφωνία του εργοδότη και ένωσης προσώπων. Η ένωση προσώπων που αναφέρεται στο προηγούμενο εδάφιο μπορεί να συσταθεί από το είκοσι πέντε τοις εκατό (25%) τουλάχιστον των εργαζομένων στην επιχείρηση που απασχολεί πάνω από είκοσι (20) εργαζομένους και δεκαπέντε τοις εκατό (15%) εφόσον ο συνολικός αριθμός των εργαζομένων στην επιχείρηση είναι κατ' ανώτατο αριθμό είκοσι (20) εργαζόμενοι. Κατά τα λοιπά, εφαρμόζεται η διάταξη της υποπερ. γγ΄ της παρ. 2 του άρθρου 1 του ν. 1264/1982 (Α΄ 79). Εάν δεν υπάρχει συνδικαλιστική οργάνωση ή δεν επιτευχθεί συμφωνία μεταξύ της συνδικαλιστικής οργάνωσης και του εργοδότη, μπορεί να εφαρμοσθεί το σύστημα διευθέτησης του χρόνου εργασίας, μετά από έγγραφη συμφωνία του εργοδότη με τον εργαζόμενο. Σε κάθε περίπτωση, απαγορεύεται η καταγγελία της σύμβασης εργασίας για τον λόγο ότι ο εργαζόμενος δεν συναίνεσε σε διευθέτηση του χρόνου εργασίας.»

**Άρθρο 29**
**Καταβολή ειδικού εποχιακού βοηθήματος - Τροποποίηση παρ. 1 και 3 άρθρου 22 ν. 1836/1989**

1. Στην παρ. 1 του άρθρου 22 του ν. 1836/1989 (Α΄ 79), περί του καθορισμού των επαγγελμάτων που δικαιούνται ειδικού εποχιακού βοηθήματος, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στο πρώτο εδάφιο, αα) η φράση «του ΙΚΑ» αντικαθίσταται από τη φράση «του Ηλεκτρονικού Εθνικού Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης λόγω σχέσης εξαρτημένης εργασίας» και οι λέξεις «μισθωτού τουριστικού και επισιτιστικού κλάδου» αντικαθίσταται από τις λέξεις «εργαζομένου τουριστικού και επισιτιστικού κλάδου», και β) προστίθενται δεύτερο και τρίτο εδάφιο και οι παρ. 1 και 3 διαμορφώνονται ως εξής:

«1. Άτομα που παρέχουν την εργασία τους στην Ελλάδα δικαιούνται από τη Δημόσια Υπηρεσία Απασχόλησης ειδικό εποχιακό βοήθημα, εφόσον υπάγονται στην υποχρεωτική ασφάλιση του Ηλεκτρονικού Εθνικού Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης λόγω σχέσης εξαρτημένης εργασίας και ασκούν ένα από τα παρακάτω επαγγέλματα:

Οικοδόμου, λατόμου, ασβεστοποιού, κεραμοποιού, πλινθοποιού, αγγειοπλάστη, δασεργάτη, ρητινοσυλλέκτη, καπνεργάτη, μουσικού - μέλους του οικείου επαγγελματικού σωματείου, υποδηματεργάτη, μισθωτού ναυπηγοεπισκευαστικής ζώνης, χειριστή εκσκαπτικών, ανυψωτικών, οδοποιητικών, γεωτρητικών μηχανημάτων, ηθοποιού, τεχνικού κινηματογράφου και τηλεόρασης χειριστή και βοηθού χειριστή κινηματογράφου, ελεγκτή κινηματογράφου και θεάτρου, ταμία κινηματογράφου και θεάτρου, εργαζομένου τουριστικού και επισιτιστικού κλάδου, σμυριδεργάτη, το επάγγελμα του ταξιθέτου θεάτρου - κινηματογράφου, του χορευτή - μέλους των οικείων κλαδικών ή ομοιοεπαγγελματικών σωματείων, καθώς και του τεχνικού απασχολούμενου σε ζωντανές οπτικοακουστικές εκδηλώσεις - μέλους των οικείων κλαδικών ή ομοιοεπαγγελματικών σωματείων.

Στην κατηγορία των εργαζομένων τουριστικού και επισιτιστικού κλάδου, περιλαμβάνονται και όσα άτομα έχουν παραχωρηθεί από επιχειρήσεις προσωρινής απασχόλησης για να εργαστούν σε έμμεσους εργοδότες, οι οποίοι δραστηριοποιούνται στον τουριστικό και επισιτιστικό κλάδο, όπως αναγράφεται στη σύμβαση εργασίας που συνάπτεται με τον εργαζόμενο, σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 124 του ν. 4052/2012 (Α΄ 41), περί των όρων και προϋποθέσεων για την παροχή εργασίας με τη μορφή της προσωρινής απασχόλησης. Οι εργαζόμενοι της ναυπηγοεπισκευαστικής ζώνης, εφόσον υπάγονται στην υποχρεωτική ασφάλιση του Ηλεκτρονικού Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης (τ. Ι.Κ.Α.-Ε.Τ.Α.Μ.), δικαιούνται από τη Δημόσια Υπηρεσία Απασχόλησης ειδικό εποχιακό βοήθημα και όταν παρέχουν την εργασία τους σε επιχειρήσεις με έδρα στην Ελλάδα και δραστηριότητες σε ένα ή περισσότερα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης.»

2. Η παρ. 3 του άρθρου 22 του ν. 1836/1989 αντικαθίσταται ως εξής:

«3. Δεν δικαιούνται το πιο πάνω επίδομα όσοι κατά την ημέρα καταβολής λαμβάνουν παροχές συνταξιοδοτικού χαρακτήρα.»

**Άρθρο 30**
**Καθορισμός όρων και προϋποθέσεων άσκησης καθηκόντων ιατρών εργασίας - Προσθήκη παρ. 4 στο άρθρο 16 ν. 3850/2010 - Εξουσιοδοτική διάταξη**

Στο άρθρο 16 του Κώδικα νόμων για την υγεία και ασφάλεια των εργαζομένων (ν. 3850/2010, Α΄ 84), περί των προσόντων των ιατρών εργασίας, προστίθεται παρ. 4 ως εξής:

«4. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εργασίας και

Κοινωνικής Ασφάλισης και Υγείας, η οποία εκδίδεται μετά από γνώμη του Συμβουλίου Υγείας και Ασφάλειας στην Εργασία (Σ.Υ.Α.Ε.) και του Κεντρικού Συμβουλίου Υγείας (ΚΕ.Σ.Υ.), δύναται να ορίζονται, και πέραν των προβλεπόμενων στην παρ. 1 του παρόντος, ειδικότητες ιατρών, οι οποίοι μπορούν να ασκούν καθήκοντα ιατρού εργασίας, εφόσον αυτό κρίνεται αναγκαίο προκειμένου να αντιμετωπιστεί η αύξηση των εργατικών ατυχημάτων, να ενταθεί η αντιμετώπιση των επαγγελματικών κινδύνων και ασθενειών και να καλυφθεί η περιφερειακή ή τοπική ανεπάρκεια του αριθμού των ιατρών εργασίας, ιδίως κατά την τουριστική περίοδο, και οι οποίοι εντάσσονται σε νέο μητρώο ιατρών που μπορούν να ασκήσουν καθήκοντα ιατρού εργασίας, συμπληρωματικό προς αυτό της υπ’ αρ. 5685/121/5.2.2021 απόφασης του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων (Β΄ 669), όπως εκάστοτε ισχύει. Για την άσκηση καθηκόντων ιατρού εργασίας επιλέγονται κατά προτεραιότητα οι ιατροί της παρ. 1. Με την απόφαση του πρώτου εδαφίου καθορίζονται οι όροι και οι προϋποθέσεις της κατά προτεραιότητα επιλογής των ιατρών της παρ. 1 για την κάλυψη των ανωτέρω αναγκών, καθώς και οι ειδικότητες, το περιεχόμενο, ο χρόνος και ο τρόπος εκπαίδευσης και πιστοποίησης των ιατρών του πρώτου εδαφίου, καθώς και κάθε άλλο θέμα σχετικό με την εφαρμογή της παρούσας.»

**Άρθρο 31**
**Προστασία δικαιώματος στην εργασία - Προσθήκη παρ. 4 στο άρθρο 93 του ν. 4808/2021**

Στο άρθρο 93 του ν. 4808/2021 (Α΄ 101), περί της προστασίας του δικαιώματος στην εργασία, προστίθεται παρ. 4 ως εξής:

«4. Όποιος α) παρεμποδίζει με οποιοδήποτε τρόπο την ελεύθερη και ακώλυτη προσέλευση ή αποχώρηση από τον χώρο εργασίας εργαζομένων οι οποίοι δεν συμμετέχουν σε απεργία και επιθυμούν να εργαστούν ή την παροχή της εργασίας από αυτούς, ή β) ασκεί σωματική βία ή απειλή με σωματική βία ή άλλη παράνομη πράξη ή παράλειψη σε βάρος τους, προκειμένου να εξαναγκαστούν να συμμετάσχουν στην απεργία ή γ) συμμετέχει σε κατάληψη χώρων εργασίας ή εισόδων τους, κατά τη διάρκεια απεργίας ή ανεξαρτήτως αυτής, τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον έξι (6) μηνών και χρηματική ποινή, αν η πράξη δεν τιμωρείται βαρύτερα από άλλη διάταξη. Η επανειλημμένη τέλεση της αξιόποινης πράξης συνιστά επιβαρυντική περίσταση.»

**Άρθρο 32**
**Προστασία εργαζομένων σε περιπτώσεις φυσικών και τεχνολογικών καταστροφών και έκτακτων καιρικών φαινομένων**

Σε περίπτωση φυσικών ή τεχνολογικών καταστροφών ή έκτακτων καιρικών φαινομένων, για την αντιμετώπιση των οποίων λαμβάνονται έκτακτα μέτρα από τις αρμόδιες αρχές, ιδίως μέτρα που αφορούν στην υποχρεωτική εκκένωση ή την προληπτική απομάκρυνση πολιτών από συγκεκριμένες περιοχές, οι εργοδότες των επιχειρήσεων που λειτουργούν σε αυτές υποχρεούνται να συμμορφώνονται με αυτά. Σε περίπτωση παράβασης της υποχρέωσης του πρώτου εδαφίου επιβάλλονται οι κυρώσεις των άρθρων 24 και 28 του ν. 3996/2011 (Α΄ 170).

**ΜΕΡΟΣ Ε΄**
**ΑΛΛΕΣ ΕΠΕΓΟΥΣΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ**

**Άρθρο 33**
**Αμοιβή του χρόνου προϋπηρεσίας στον ιδιωτικό τομέα και αναπροσαρμογή των αποδοχών των εργαζομένων - Κατάργηση του άρθρου 4 της υπ’ αρ. 6/28.2.2012 Πράξης Υπουργικού Συμβουλίου**

1. Από την 1η.1.2024 αίρεται η αναστολή της ισχύος διατάξεων νόμων, κανονιστικών πράξεων, συλλογικών συμβάσεων ή διαιτητικών αποφάσεων, οι οποίες προβλέπουν αυξήσεις μισθών ή ημερομισθίων, συμπεριλαμβανομένων και εκείνων περί υπηρεσιακών ωριμάνσεων, με μόνη προϋπόθεση την πάροδο συγκεκριμένου χρόνου εργασίας, όπως το επίδομα πολυετίας, το επίδομα χρόνου εργασίας, το επίδομα τριετίας και το επίδομα πενταετίας, η οποία επιβλήθηκε με το άρθρο 4 της υπ’ αρ. 6/28.2.2012 Πράξης Υπουργικού Συμβουλίου (Α΄ 38), η οποία εκδόθηκε κατ’ εξουσιοδότηση της παρ. 6 του άρθρου 1 του ν. 4046/2012 (Α΄ 28).

2. Για την εφαρμογή των διατάξεων της παρ. 1, των οποίων η αναστολή αίρεται, ισχύουν τα εξής:

α) Η προϋπηρεσία κάθε εργαζομένου, που είχε προσληφθεί πριν από τη 14η.2.2012, όπως η προϋπηρεσία αυτή είχε διαμορφωθεί τη 14η.2.2012 οπότε και ανεστάλη η συμπλήρωσή της, συνεχίζει να συμπληρώνεται μετά από την 1η.1.2024.

β) Η προϋπηρεσία κάθε εργαζομένου, που προσλήφθηκε μετά από τη 14η.2.2012, ξεκινά να συμπληρώνεται μετά από την 1η.1.2024.

3. Ειδικώς για την προσαύξηση λόγω προϋπηρεσίας σε όσους εργαζόμενους αμείβονται με τον κατώτατο νομοθετημένο μισθό ή ημερομίσθιο, ως χρόνος προϋπηρεσίας αναγνωρίζεται ο χρόνος εξαρτημένης σύμβασης ή σχέσης εργασίας, που έχει διανυθεί σε οποιονδήποτε εργοδότη και σε οποιαδήποτε ειδικότητα πριν από τη 14η.2.2012 και μετά από την 1η.1.2024. Η κατά τα ανωτέρω προσαύξηση λόγω προϋπηρεσίας καθορίζεται ως εξής:

α) Για τους υπαλλήλους με εξαρτημένη σχέση εργασίας, σε ποσοστό δέκα τοις εκατό (10%) για κάθετριετία προϋπηρεσίας και έως τρεις (3) τριετίες και συνολικά σε ποσοστό τριάντα τοις εκατό (30%) για προϋπηρεσία εννέα (9) ετών και άνω.

β) Για τους εργατοτεχνίτες, με εξαρτημένη σχέση εργασίας σε ποσοστό πέντε τοις εκατό (5%) για κάθε τριετία προϋπηρεσίας και έως έξι (6) τριετίες και συνολικά τριάντα τοις εκατό (30%) για προϋπηρεσία δεκαοκτώ (18) ετών και άνω.

4. Αν οι καταβαλλόμενες τακτικές αποδοχές είναι υπέρτερες των νόμιμων αποδοχών, οι αυξήσεις, οι προσαυξήσεις και τα ποσά εν γένει που προκύπτουν από την εφαρμογή των παρ. 1 έως 3, συμψηφίζονται με τη διαφορά που προκύπτει μεταξύ καταβαλλόμενων και νόμιμων αποδοχών, με την καταβολή της οποίας εξοφλούνται ολοσχερώς ή μερικώς.

5. Για το χρονικό διάστημα από τη 14η.2.2012 έως και την 31η.12.2023 καμία αξίωση δεν γεννάται, ούτε οφείλονται αυξήσεις μισθών ή ημερομισθίων, συμπεριλαμβανομένων και εκείνων περί υπηρεσιακών ωριμάνσεων, με μόνη προϋπόθεση την πάροδο συγκεκριμένου χρόνου εργασίας, όπως αναφέρονται στις παρ. 1, 2 και 3, ούτε ε-

πιτρέπεται να υπολογιστεί προϋπηρεσία που έχει διανυθεί από τη 14η.2.2012 έως και την 31η.12.2023.

6. Από την 1η.1.2027, αν το ποσοστό της ανεργίας υπερβεί το δέκα τοις εκατό (10%), και μέχρι να διαμορφωθεί σε ποσοστό κάτω του δέκα τοις εκατό (10%), αναστέλλεται αυτοδικαίως η ισχύς των διατάξεων που αναφέρονται στην παρ. 1. Για την εφαρμογή του πρώτου εδαφίου λαμβάνεται υπόψη ο μέσος όρος του εθνικού ποσοστού ανεργίας των τελευταίων τεσσάρων τριμήνων, όπως αυτός αποτυπώνεται στην Έρευνα Εργατικού Δυναμικού της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής.

7. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών και Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης δύναται να εξειδικεύεται η διαδικασία αυτοδίκαιης αναστολής ισχύος, την οποία προβλέπει το παρόν. Με Πράξη του Υπουργικού Συμβουλίου, μετά από ειδικά αιτιολογημένη εισήγηση του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης και μετά από γνώμη των κοινωνικών εταίρων της παρ. 3 του άρθρου 134 του Κώδικα Ατομικού Εργατικού Δικαίου (π.δ. 80/2022, Α΄ 222), δύναται να αποφασίζονται οι όροι και προϋποθέσεις αναστολής της ισχύος του παρόντος και πέραν των περιπτώσεων εφαρμογής της παρ. 6, για τη διασφάλιση της σταθερότητας της εθνικής οικονομίας, λαμβανομένης υπόψη ιδίως της εξέλιξης της ανεργίας και του πληθωρισμού.

8. Από την 1η.1.2024, καταργείται το άρθρο 4 της υπ' αρ. 6/28.2.2012 Πράξης Υπουργικού Συμβουλίου.

**Άρθρο 34**
**Χορήγηση ασφαλιστικής ικανότητας σε πληγείσες από φυσικές καταστροφές περιοχές - Τροποποίηση περ. ε) παρ. 1 άρθρου 90 ν. 5018/2023**

Στην περ. ε) της παρ. 1 του άρθρου 90 του ν. 5018/2023 (Α΄ 25), περί της κατ' εξαίρεση χορήγησης ασφαλιστικής ικανότητας για παροχές υγειονομικής περίθαλψης σε είδος για το χρονικό διάστημα από 1ης.3.2023 έως 29.2.2024, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στο μόνο εδάφιο, αα) η φράση «Στις επιχειρήσεις και εργοδότες» αντικαθίσταται από τη φράση «Στους ασφαλισμένους του Ηλεκτρονικού Εθνικού Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης (e-Ε.Φ.Κ.Α.)», αβ) μετά από τη φράση «ή ασκούν δραστηριότητα» προστίθεται η φράση «ή εργάζονται», αγ) διαγράφεται η φράση «, οι οποίες επιδρούν στη γενικότερη οικονομική ζωή της περιοχής, χωρίς να απαιτείται η επέλευση υλικής ζημίας στις εγκαταστάσεις τους», αδ) η φράση «των υπουργικών αποφάσεων που εκδόθηκαν» αντικαθίσταται από τη φράση «των υπουργικών αποφάσεων που εκδίδονται» και αε) μετά από τη φράση «κατ' εξουσιοδότηση της παρ. 2 του άρθρου 8 του ν. 2256/1994 (Α΄ 196)» προστίθεται η φράση «, καθώς και στους ανέργους των ανωτέρω περιοχών που είναι εγγεγραμμένοι στο Ψηφιακό Μητρώο της Δημόσιας Υπηρεσίας Απασχόλησης», β) προστίθεται δεύτερο εδάφιο, και η περ. ε) διαμορφώνεται ως εξής:

«ε) Στους ασφαλισμένους του Ηλεκτρονικού Εθνικού Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης (e-Ε.Φ.Κ.Α.) που διατηρούν επαγγελματική εγκατάσταση ή ασκούν δραστηριότητα ή εργάζονται σε πληγείσες περιοχές από θεομηνίες ή άλλες φυσικές καταστροφές και υπάγονται στο πεδίο εφαρμογής των υπουργικών αποφάσεων που εκδίδονται κατ' εξουσιοδότηση της παρ. 2 του άρθρου 8 του ν. 2256/1994 (Α΄ 196), καθώς και στους ανέργους των ανωτέρω περιοχών που είναι εγγεγραμμένοι στο Ψηφιακό Μητρώο της Δημόσιας Υπηρεσίας Απασχόλησης. Στην περίπτωση αυτή η ασφαλιστική ικανότητα χορηγείται από την ημέρα επέλευσης της φυσικής καταστροφής, ανεξαρτήτως οφειλών προς τον e-Ε.Φ.Κ.Α..»

**Άρθρο 35**
**Απαλλαγή από τη συμμετοχή για τη χορήγηση φαρμάκων και την εκτέλεση διαγνωστικών εξετάσεων και ηλεκτρονικών γνωματεύσεων για παροχές του Ενιαίου Κανονισμού Παροχών Υγείας των πληγέντων από την κακοκαιρία «Daniel»**

1. Στις περιοχές της Περιφέρειας Θεσσαλίας που κηρύχθηκαν σε κατάσταση έκτακτης ανάγκης πολιτικής προστασίας με αποφάσεις του Γενικού Γραμματέα Πολιτικής Προστασίας λόγω της κακοκαιρίας «Daniel» που εκδηλώθηκε τον Σεπτέμβριο 2023, οι κάτοικοι, οι οποίοι αποδεδειγμένα επλήγησαν από την κακοκαιρία, απαλλάσσονται, μέχρι την 31η.3.2024, από τη θεσμοθετημένη συμμετοχή, καθώς και από κάθε πρόσθετη επιβάρυνση για:

α) τη χορήγηση φαρμάκων, που προβλέπει η ισχύουσα νομοθεσία, κατά παρέκκλιση της υπό στοιχεία ΔΥΓ3(α)/οικ.104747/26.10.2012 κοινής απόφασης των Υπουργών Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας και Υγείας (Β΄ 2883) και της υπό στοιχεία Δ3(α)34943/12.07.2022 απόφασης του Υπουργού Υγείας (Β΄ 3476) και

β) την εκτέλεση παραπεμπτικών διαγνωστικών εξετάσεων και ηλεκτρονικών γνωματεύσεων των άρθρων 6, 10, 39, 47 έως 54 και 55 της υπό στοιχεία ΕΑΛΕ/Γ.Π. 80157/31.10.2018 κοινής απόφασης των Υπουργών Οικονομικών και Υγείας (Ενιαίος Κανονισμός Παροχών Υγείας του Εθνικού Οργανισμού Παροχής Υπηρεσιών Υγείας, Β΄ 4898).

Οι περ. α) και β) του πρώτου εδαφίου αφορούν συνταγές και παραπεμπτικά διαγνωστικών εξετάσεων και ηλεκτρονικών γνωματεύσεων παροχών που εκδίδονται στην Περιφέρεια Θεσσαλίας. Η πρόσθετη δαπάνη που προκαλείται για την εφαρμογή των περ. α) και β) του πρώτου εδαφίου καλύπτεται από τον Εθνικό Οργανισμό Παροχής Υπηρεσιών Υγείας, κατόπιν ειδικής χρηματοδότησης από τον Κρατικό Προϋπολογισμό.

2. Για φάρμακα που εγκρίνονται μέσω του Συστήματος Ηλεκτρονικής Προέγκρισης (Σ.Η.Π.) είναι δυνατή η συνέχιση της αγωγής σε ασθενείς που κατοικούν στην Περιφέρεια Θεσσαλίας, οι οποίοι ήδη λαμβάνουν θεραπεία, κατόπιν καταχώρισης σχετικού ηλεκτρονικού αιτήματος του θεράποντος ιατρού στην ηλεκτρονική πλατφόρμα του Σ.Η.Π..

3. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Υγείας, Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών και Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας εξειδικεύονται οι δικαιούχοι του παρόντος, καθορίζονται ο τρόπος απόδειξης της ιδιότητας του πληγέντος, η διαδικασία και το ανώτατο ποσό απαλλαγής ανά δικαιούχο από τη συμμετοχή για τη χορήγηση φαρμάκων και την εκτέλεση παραπεμπτικών διαγνωστικών εξετάσεων και ηλεκτρονικών γνωματεύσεων, οι προϋποθέσεις και η διαδικασία υπό τις οποίες μπορεί να είναι δυνατή η υπέρβαση αυτού και ρυθμίζεται κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή του παρόντος.

**Άρθρο 36**
**Συμπληρωματικός Κρατικός Προϋπολογισμός οικονομικού έτους 2023**

1. Οι πιστώσεις του τακτικού προϋπολογισμού οικονομικού έτους 2023 του ειδικού φορέα 1023-711-0000000 αυξάνονται κατά εκατόν πενήντα εκατομμύρια (150.000.000) ευρώ. Οι εν λόγω πιστώσεις εγγράφονται υπό τον Αναλυτικό Λογαριασμό Εξόδων 2910601061 «Πιστώσεις για δράσεις που σχετίζονται με τη στήριξη και ενίσχυση πληγέντων από θεομηνίες, καθώς και με την πρόληψη, προστασία και αποκατάσταση από θεομηνίες» του ως άνω ειδικού φορέα.

2. Οι πιστώσεις του προϋπολογισμού δημοσίων επενδύσεων οικονομικού έτους 2023 του ειδικού φορέα 1023-203-0000000 αυξάνονται κατά τετρακόσια πενήντα εκατομμύρια (450.000.000) ευρώ, ως προς το εθνικό σκέλος. Οι εν λόγω πιστώσεις εγγράφονται υπό τον Αναλυτικό Λογαριασμό Εξόδων 2910601001 «Πιστώσεις για δαπάνες εφαρμογής δράσεων προγραμμάτων» του ως άνω ειδικού φορέα.

## ΜΕΡΟΣ ΣΤ΄
## ΕΞΟΥΣΙΟΔΟΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΚΑΤΑΡΓΟΥΜΕΝΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

**Άρθρο 37**
**Εξουσιοδοτικές διατάξεις**

1. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης και Ψηφιακής Διακυβέρνησης και του Διοικητή της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων, καθορίζονται το περιεχόμενο, η δομή, η διαδικασία οργάνωσης και λειτουργίας της ψηφιακής πλατφόρμας με την επωνυμία «REBRAIN GREECE», η διασύνδεση και διαλειτουργικότητά της με άλλους φορείς, ο τρόπος επιλογής των επαγγελμάτων και δεξιοτήτων που συμπεριλαμβάνονται στην ψηφιακή πλατφόρμα, καθώς και κάθε άλλο θέμα σχετικό με την εφαρμογή του άρθρου 20.

2. Με απόφαση του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης καθορίζεται κάθε άλλο θέμα σχετικό με την εφαρμογή του άρθρου 32, ιδίως ο τρόπος συμμόρφωσης του εργοδότη προς τα μέτρα που έχουν λάβει οι αρμόδιες αρχές και ο τρόπος ενημέρωσης των εργαζομένων για αυτά.

**Άρθρο 38**
**Καταργούμενες διατάξεις**

Από την έναρξη ισχύος του παρόντος καταργούνται:

α) το π.δ. 156/1994 (Α΄ 102), περί της υποχρέωσης του εργοδότη να ενημερώνει τον εργαζόμενο για τους όρους που διέπουν τη σύμβαση ή τη σχέση εργασίας, και

β) η περ. Α της παρ. 2 του άρθρου 74 του ν. 3863/2010 (Α΄ 115), περί της καταγγελίας χωρίς προειδοποίηση και χωρίς αποζημίωση απόλυσης της σύμβασης εργασίας αορίστου χρόνου.

## ΜΕΡΟΣ Ζ΄
## ΕΝΑΡΞΗ ΙΣΧΥΟΣ

**Άρθρο 39**
**Έναρξη ισχύος**

Η ισχύς του παρόντος αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, εκτός εάν άλλως ορίζεται στις επιμέρους διατάξεις του.

Αθήνα, 2023

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΑΝ. ΤΑΣΟΥΛΑΣ

Ο ΓΕΝΙΚΟΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΜΥΛΩΝΑΚΗΣ

Η ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΗ ΤΗΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ ΕΡΓΟΥ

ΑΝΤΙΓΟΝΗ Κ. ΠΕΡΙΦΑΝΟΥ